

UREJENIKOV IN UPRAVA: LJUBLJANA, KNAPLJEVA ULICA ŠTEV. 6 TELEFON 31.22 do 31.26

SLOVENSKI POROČEVALEC

INTEGRATNI ODELEK LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA ŠT. 3 TELEFON 38-32, 38-23 POST. ČKOVNI RAČUN V LJUBLJANI ST. 11.732 OGLASI PO CENIKU MESEČNA NAROČNINA 40 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Nasa vojska — čuvar ljudskih pridobitev

Kadar govorimo o naši vojski, o Jugoslovanski armadi zmerom pristavljamo, da je to narodna, ljudska vojska, to se pravi vojska, ki je v resnici zrasla iz ljudstva samega, ki je z ljudstvom zmerom bila, se v letih osvobodilnega boja borila za njegovo svobodo ter je danes in bo vselej ostala branilec in zaščitnik s krvjo priborjenih ljudskih demokratičnih pridobitev in pravic. Ko jo tako opredeljujemo in nazivamo, hočemo samo enkrat za vselej poudariti in približati razliko naše nove ljudske vojske od stare, propadle vojske predaprilske Jugoslavije.

Vprašamo se, ali je bila ta stara jugoslovanska vojska ljudska, narodna? Nikdar in nikoli ne, to veste, to vemo sami prav dobro iz svojih lastnih izkušenj in iz dejstev, ki sama povedo govorico. Vsi tisti, ki so v tej stari vojski služili, se bodo poleg neštevilnih spominov na zatiranje, klone in ponižanja, kakršnih je bila vojska vzgoja v stari Jugoslaviji vsa polna, nemara tudi domislili, kaj so jih v vojniščinah učili o namenu in dolžnosti, ki jih državna vojska ima. Na papirju je stalo, da je dolžnost jugoslovanske vojske boriti se proti vsem zunanjim in notranjim sovražnikom države. Pokuščamo si zdaj v spomin žalostno in strahotno propad te vojske v aprilu 1941. Ta vojska se ni borila proti nobenemu sovražniku ker se tudi boriti ni mogla, ker je bila vseokrog trčila razkoračeno — le slepe orodje profinjanih režimov in skorumpiranih petekolonskih generalov, ustanovljena samo zato, da ščiti njihove sobitne izkoriščevalne interese pred morebitni maščevanjem izkoriščenih ljudskih množic jugoslovanskih narodov. V ta svoj namen so ti čaršijski voditelji in generali tudi primerno vzgajali državno vojsko, vrgali tako, da so jim postavili za poveljniško koristolovske in publicistne oficerje, ki so podlež zastopali ter z brutalnimi silami, s klunmi in strahovanjem skušali zadušiti sleherni svobodoljubni misel in voljo, učiti slehernega vojaka v zastrašenega pokornega hlapeca. Gorje, če se je kje pojavil svobodoljubni duh v vojski ali oficerju. Erozivno je bil odstranjen ali ustrojen in sicer pod oznako sovražnika države. Kdor je bil prijatelj ljudstva, kdor se je za pravice ljudstva boril, ta je bil namreč od vsega začetka proglašen za sovražnika države, neusmiljeno preganjan in pokončen. Nekdanja jugoslovanska vojska je tako pomenila ječo za naše narode ter bila v svojem vodstvu leglo korupcije, nacionalnega zatiranja in petekolonskosti.

Zato takšna vojska peč ni bila v stanju boriti se ne proti zunanjim, ne proti notranjim sovražnikom. Država je vendar ljudstvo samo. Stara državna takšna ni bila. Sovražniki ljudstva so sedeli na krmilih države in jo predstavljali s svojo peščico na zunanji in znotraj, obdani s bajoneti žandarmerije, policije in vojske. Kako pa bi bilo takrat, če bi ljudstvo dobilo orožje v roke ter se dvignilo in pomodelo z njimi? To bi se lahko zgodilo v primeru vojne. In tega so se bili stari oblastniki in zato tudi poskrbeli z izdajo in korupcijo, da je vojska propadla ob prvem spopadu s sovražnikom. Sami so se umaknili sramotno in tužno in prepustili ljudstvo okupatorjem na milost in nemilost ter mu pustili v pomoč še nekaj svojih provalnih generalov — Nedica, Mihačoviča in ostale svoje zverne valpe. Počelji po koncu vojne se bodo spet vrnili

s tujo pomočjo, s svojimi generali, s polcaji in žandariji ter vnovič zavladali ljudstvu na ramah in glavah. Tako so upali in tako še danes upa izdajalska klika ljudskih izkoriščevalcev, zbranih okrog kralja Petra II., razni Živkoviči, Cvetkoviči, Fotiči, Mački, Jeftiči, Kreki, Banjanini ter ostali ljudski voditelji brez ljudstva, generali brez vojske.

Toda bridko so se zmotili ti gospodje oblastniki, oslepi v svoji zločinski sebični strasti. Kajti pod krvavo okupacijo nemških in italijanskih fašističnih zatiralcev so se naši narodi ne samo ovedli svojih tlačinskih pravic, ampak tudi že takoli izpočetka pričeli s neopromno borbo proti okupatorjem, z borbo za svojo pravo rešitno svobodo. Z vsako puško, ki so jo za ceno krvi partizanski borci iztrgali iz rok okupatorjem in domačim izdajalskim valptom, je v ljudstvu rasla in se krepila narodna zavest. Se je dvigalo in utrjevalo neodvisno hočenje po svobodi. V partizanskih borbah, v narodno osvobodilni vojski je ljudstvo sledilo svojega edinega zaščitnika, ki mu brani zemljo in domove pred pohlepni tuji in domačimi izdajalskimi nastilki, ki se borijo za njegove pravice in se bo borila zdaj in vvekdar.

Skozi kri in solze, v neprestanih trdnih bojih z zunanjimi in notranjimi sovražniki ljudstva in njegove države je rasla in se krepila narodna, ljudska, državna vojska, ki je končno za ceno največjih žrtv tudi do kraja izpolnila svoje poslanstvo. Zmagala je, osvobodila izmučeno domovino in zdaj stoji v svoji novi državi na braniku priborjenih ljudskih pravic.

Ena največjih priborjenih pravic je ljudska oblast. Rekli smo, da je ljudstvo država. To danes je, večerjati ni bilo. V osvobodilnem boju si jo je ljudstvo s svojo vojsko postavilo in kdor koli bi hotel to oblast napačiti ali od zunaj ali od znotraj, ta bo našel na ljudstvo samo, na oboroženo ljudstvo, narodno, državno vojsko. Kajti dolžnost brani državo proti vsem zunanjim in notranjim sovražnikom v naši ljudski vojski ni napisana samo na papirju, ampak v srcu slehernega borca in oficerja.

Vzgoja vojska in oficerja Jugoslovanske armade stremi za tem, da sleherni bорец in oficer ve zakaj se bori, zakaj preliva kri, kakor so to vedeli od vsega početka partizanski borci, iz katerih je vojska zrasla. Naša nova ljudska vojska je izpovedovalca ljudskih težav in čuvar pridobitev štiriletnega osvobodilnega boja, zato so ji odprti vsi problemi državnega in političnega življenja. Poznati mora sleherni in poslednji politično krinko izdajalske reakcije. Pomaga v graditvi svoje države in utrjevanju ljudske oblasti, ker je to oblast v letih borbe sama pomagala vzpostavljati in jo sama čuvala za ceno življenja.

Naša vojska bo vodila in tako soodložila pri najvažnejših vprašanih državnega življenja, kajti v državi, ki jo predstavlja ljudstvo, je vendar njena vojska dolžna in upravičena, da ve, kako si bodo narodi in ljudstvo te države grečili ter izgradili svojo srečno bodočnost.

Splošno in bodimo ponosni na našo ljudsko vojsko, ki je te naše srečne bodočnosti čuvar in porok, kakor smo bili ponosni nanjo v letih osvobodilne borbe, v kateri nam je v nadčloveških žrtvah in naporih izvojevala svobodo.

L. Kijanci.

Predsednik zvezne vlade maršal Tito v Skoplju Ob obletnici oborožene vstaje makedonskega naroda

Skoplje, 10. oktobra. Danes je prebivalstvo Skoplja svečano sprejelo največjega sina naših narodov maršala Jugoslavije Josipa Broza-Tito, ki je prispel, da se udeleži proslave 11. oktobra, narodnega praznika Makedonije, proslave dneva, ko se je makedonski narod dvignil v oboroženi vstaji proti okupatorju. Novica o prihodu maršala Tita je izzvala veselje ne samo v glavnem mestu federalne Makedonije, temveč tudi pri vsem makedonskem narodu.

Ze ob 3. popoldne, eno uro pred prihodom posebnega vlaka iz Beograda, so prispeli na železniško postajo v Skoplju Dimitar Vlahov, predsednik Narodnega sobranja Makedonije s člani predsedništva Narodnega sobranja; predsednik Narodne vlade Makedonije Lazar Kuliševski s podpredsednikoma in vsemi ministri Narodne vlade Makedonije, predsednik Pokrajinskega odbora Ljudske fronte Makedonije, predstavnik sovjetske vojske misije v Skoplju, pomočnik poveljnika V. armade z višjimi častniki štaba V. armade; dr. Jože Vilfan, vrhovni javni tožilec demokratične federativne Jugoslavije, javni tožilec Makedonije Kiro Milijovski, predstavnik narodne oblasti, Ljudske fronte, APZ-a, mladine, sindikatov, kulturnoprosvetnih organizacij in drugi predstavniki, kakor tudi novinarji.

Peron železniške postaje je bil okrašen z zastavami demokratične federativne Jugoslavije in federalne Makedonije, s slikami generalisima Stalina in maršala Tita, ki so bile nameščene spred izhoda. Nad slikami se je vil napis: Dobrodošli! Na postaji je bila razvrščena častna četa.

Ob 16.50 je privozil na postajo posebni vlak iz Beograda, v katerem je bil maršal Tito s svojim spremstvom. Prihod vlaka je sprejela vojaška godba V. armade z državno himno. Ko je maršal Broz-Tito izstopil so ga navzoči navdušeno pozdravljali z vzkliki: Naj živi maršal Jugoslavije Josip-Broz-Tito!

V spremstvu maršala Tita so bili narodni junak generalni poročnik Aleksander Ranković, generalni poročnik Milovan Djilas, minister za Črno goro v dvejni vladi in drugi.

Po državni himni je v imenu Narodnega sobranja Makedonije pozdravil maršala Tita predsednik Sobranja Metod Andonov Cento, ki je med drugim dejal:

Makedonski narod ni bil nikoli v svoji zgodovini tako srečen, kakor se srečnega čuti danes, ko prvi prihajate v Makedonijo. Makedonski narod ni do nikogar gojil takšne hvaležnosti, kakor jo goji do vas, kajti vi ste prvi človek, ki je največ doprinesel k svobodi makedonskega naroda in k svobodi, bratstvu in edinstvu vseh ostalih jugoslovanskih narodov. Za nas je veselje tem večje, ker prihajate kot naš gost prav na dan, ko se je makedonski narod z orožjem dvignil, da se bori proti krvavemu fašizmu. Vi boste naš gost 11. oktobra 1945. leta, ko prvikrat proslavljam svojo svobodo in ko se prvič zahvaljujemo vsem žrtvam, ki so padle za to našo svobodo. Svojo hvaležnost, mislim, bomo najbolj dokazali 11. novembra, ko bodo prve svobodne volitve v Jugoslaviji.

Na pozdrav je odgovoril maršal Tito z naslednjimi besedami:

»Tovariši in prijatelji! V svojem imenu in v imenu svojih tovarišev se vam najpriserčneje zahvaljujem za prisrčen sprejem, ki ste mi ga priredili. Ze od nekdaj sem želel priti v Makedonijo, toda neodložljivi posli so mi branili priti. Danes prihajam v federalno ediničo, ki je enakopravna z ostalimi federalnimi ediničami Jugoslavije in ki je imela do te vojne najmanj pravic. Vesel sem, da sem prišel v to federalno ediničo, da vidim vaše srečne in vesele obraze, ko ste končno skupno z ostalimi jugoslovanskimi narodi izvojevali svojo svobodo in enakopravnost. Se enkrat se vam zahvaljujem in prav tako makedonskemu narodu za napore, ki jih je doprinesel v tej veliki borbi za skunno zmago vseh jugoslovanskih narodov. Prepričan sem, da bo Makedonija v novi demokratični federativni Jugoslaviji mogla razviti vse svoje kulturne in gospodarske moči v dobro makedonskega ljudstva in vse skupnosti jugoslovanskih narodov.

Naj živi svobodna Makedonija v demokratični federativni Jugoslaviji!»

Zadnje besede maršala Tita so navzoči sprejeli z navdušenim vzklikanjem. Potem ko se je pozdravil s člani predsedništva Narodne vlade in ostalimi predstavniki, je maršal Tito pregledal častno četo.

Na glavni ulici mesta, ki nosi ime po maršalu Titu, so velike množice ljudstva, ki so pričakovale prihod visokega gosta, navdušeno pozdravile maršala Tita in obsipale njegov avtomobil s šopki cvetja.

Ameriški parlamentarci pri maršalu Titu

Beograd, 10. okt. Maršal Tito je sprejel danes člana odbora za zunanje zadeve ameriškega kongresa gospoda Boltona in Muntha. Maršal Tito se je zadržal v razgovoru s poslancema okoli 1 ure.

Danes sta gg. Bolton in Munth, ki sta prispela v Beograd iz Rima in ki se mudita na svojem potovanju po deželah Srednje in Vzhodne Evrope ter Srednjega vzhoda, imela v prostorih ameriškega veleposlaništva konferenco s predstavniki domačega in tujekega tiska o raznih važnih vprašanjih in o svojih vtisih o potovanju po naši državi. Okoli 2. popoldne sta odpotovala z zemunjskega letališča proti Avstriji odnosno Madžarski.

Pozdrav istrske mladine

Beograd, 10. okt. Z zasedanja plenuma obl. odbora USAOH-a za Istru je bila poslana maršalu Titu naslednja brzojavka:

»Dragi naš vodja in učitelj! S svojega sestanka, na katerem razpravljamo tudi o vprašanju boljše bodočnosti mladine Istre, izrekamo še enkrat neomajni sklep, da hočemo živeti v novi Jugoslaviji in pošiljamo Tebi, našemu

najdražjemu tovarišu, v katerega so uprte vse naše oči in nade, topli mladinski pozdrav. Naše pravice in svoboda so zajamčene samo pod Tvojim okriljem v demokratični federativni Jugoslaviji.»

Pozdrav primorskih prosvetnih društev

Trst, 11. okt. Delegati prosvetnih društev, ki so zborovali 7. oktobra v Trstu, so poslali s svojega zborovanja pozdravne brzojavke:

Predsedniku zvezne jugoslovanske vlade, maršalu Josipu Brozu-Titu. — Delegati prosvetnih društev Slovenskega Primorja in Trsta, zbrani na ustanovnem običnem zboru Slovenske prosvetne zveze za Primorje in Trst 7. oktobra t. l., Vam pošiljajo v imenu prosvetnih društev in njihovih članov zahvalne pozdrave kot voditelju Jugoslovanske vojske, ki je osvobodila Trst in Primorje. Po dolgih letih suženjstva so se zopet obnovila naša prosvetna društva, ki jim je namen dvigniti izobrazbo v korist najširših množic primorskega ljudstva. Zahvaljujemo se Vam za napore, da bi se za vedno popravile krivice, ki jih je moralo prenašati slovensko ljudstvo v Primorju in upamo, da se bodo z Vašo in Vaše vlade, pomočjo uresničile naše pravične zahteve. Tujega nočemo — svojskega ne damo!

Podpredsedniku zvezne jugoslovanske vlade Edvardu Kardelju. — Delegati prosvetnih društev Slovenskega Primorja in Trsta, zbrani na ustanovnem običnem zboru Slovenske prosvetne zveze za Primorje in Trst 7. oktobra t. l., Vam v imenu prosvetnih društev in njihovih članov izrekajo najtoplejšo zahvalo, da ste kot zastopnik federativne demokratične Jugoslavije in Londonu odločno nastopili v obrambo pravic

in zahtev slovenskega primorskega ljudstva.

Pozdravne brzojavke so poslali tudi maršalu Stalinu, predsedniku Trumanu in predsedniku britanske vlade Attleeju.

Češkoslovaški mladinski list o maršalu Titu

Praga, 10. okt. Glasilo češkoslovaške mladine »Napreje« je objavilo v svoji zadnji številki sliko maršala Tita in članek pod naslovom »Maršal Tito«, ki se glasi:

Ti dve besedi vsebujejo vero vseh jugoslovanskih narodov v lepšo in srečnejšo bodočnost. Maršal Tito! Junak brezštevilnih slavni bojov je vsakemu drag, vsak hrepeni, da bi se srečal z njim, mu izrazil hvaležnost in mu stisnil roko. Največjo ljubezen mu izraža mladina, posebno tisti najmanjši in najmlajši. Ne čudite se! Maršal Tito, tvorec nove demokratične Jugoslavije, se je prav tako boril za lepšo bodočnost svoje mladine, kateri so hudobni sovražniki — fašistični nasilniki — umorili mater ali očeta. Zato gledajo tudi najmlajši na maršala Tita kot na svojega očeta in hranitelja. Jugoslovanska mladina, ki jo je maršal Tito vodil v slavni osvobodilni boji, njegovi partizani in pionirji vidijo v njem vzor in primer požrtvovanja in hrabrosti. Maršal Tito se često pogovarja z mladino, rad z njo zapoje in se smeje, svetuje ji in jo poučuje. Nedavno je rekel dalmatinskim pionirjem: »Morate pozabiti na vojne strahote in zopet postati veseli otroci! Prizadevali si bomo, da vam bomo nudili lepše in lažje življenje.« Nato je omenil, da je treba izpolnjevati svoje dolžnosti, delati, se učiti in poslušati svoje roditelje. To je maršal Tito, s katerim je mladina vseh jugoslovanskih narodov in mu pomaga pri izgradnji nove in lepše bodočnosti, novega in lepšega sveta. Kakor v borbi se je mladina tudi pri delu za obnovo poslušala gesla: Za domovino, za Tita — napreji!

Seja čl. vlade

Praga, 10. okt. (Tass) Ministrski predsednik Češkoslovaške Zdenek Fierlinger je poročal po radiu o uspehih vladne seje glede vprašanja poddržavljenja velike industrije in bank. Izjavil je, da je vlada v tem vprašanju že dosegla sporazum. V sedanjih dneh je proizvodnja premoaga obnemem s prevozom najbolj pereče vprašanje v gospodarskem življenju Češkoslovaške. Ministrski predsednik je s hvaležnostjo ugotovil, da komisija strokovnjakov za železnice, ki jo je poslal maršal Konjev, učinkovito pomaga vladi in dnevno stavlja znatno število vagonov na razpolago Češkoslovaški.

Zahteve bivših političnih jetnikov na Češkoslovaškem

Praga, 18. okt. Zveza osvobojenih političnih jetnikov se je obrnila na vlado s prošnjo, da se razširi dekret predsedniča republike o narodnem sodišču, tako da bo obsojen vsak, ki je bil med zasedbo na vojniem mestu. Zveza obnemem zahteva, da se dekret o izrednih narodnih sodiščih izpopolni s paragrafi o prestopkih in krštvah in končno zahteva, da se objavi lista vseh, ki so bili kakor koli naklonjen okupatorju in ki so bili od kovani ali so napredovali pod okupatorjem. Predvsem gre za tiste, ki so bili za svoje »zaslug« odlikovani z redom »Orla sv. Vavclava«.

Prvo zasedanje mednarodnega sodišča za glavne vojne zločince

Berlin, 10. okt. (Reuter) Mednarodno sodišče za glavne vojne zločince je imelo danes svoje prvo zasedanje. Vprašanje postopka v sodni razpravi bodo obravnavali še na neuradnem zasedanju.

Dr. Živković o sojenju mednarodnih vojnih zločincev

New York 11. okt. Radio New York poroča da je »Glas Amerike« zaprosil za izjavo jugoslovanskega predstavnika pri mednarodnem sodišču za vojne zločince dr. Radomirja Živkoviča.

Dr. Živković je izjavil, da se te dni zaključujejo zadnje priprave za sojenje članom nacistične vlade in stanke. Sojenje bo v Nürnbergu v začetku novembra. Predstavniki zavezniških dežel bodo sodniki in tožilec. Zavezniške dežele, ki nimajo pri sodišču svojih predstavnikov, bodo pošle svoje lastne obtožbe, ki bodo vključene v skupno obtožnico.

Priprave za mednarodno mladinsko konferenco

London, 10. okt. V Londonu je bil sestanek pripravljalnega odbora za mednarodno mladinsko konferenco. Tajnik svetovne mladinske zveze Kitty Hooksum je poročal o delu pripravljalnega odbora, ki je bil izvoljen na zadnjem sestanku. Pripravljalni odbor je odobril obseg mladinskih zastopstev iz Poljske, Južne Afrike, Zapeadne Afrike, Albanije, Belgije, Čia, Bolgarije in drugih dežel. Tajnik je obvestil pripravljalni odbor, da je grška vlada odklonila potno dovoljenje zastopnikom demokratične mladinske organizacije EPON-a. Odbor je poudaril in odobril dnevni red konference in odločil, da naj bi bilo prvo vprašanje na dnevnem redu »Mladina in boju za svobodo in boljši svet«. Poročila o tem bodo podali zastopniki Združenih držav Amerike, Velike Britanije, Sovjetske zveze, Kitajske, Francije in Jugoslavije. Glede drugega vprašanja »Povratne potrebe mladine« bodo podali poročila z

stopniki Indije, Kanade, Ukrajine, Latinske Amerike, Norveške, Italije, Združenih držav Amerike in Poljske. Pripravljalni odbor je prav tako odločil, da se odobri ustanovitev komisije, ki bo proučila predlog za tretje vprašanje dnevnega reda.

Finsko odposlanstvo pri Stalinu

Moskva, 9. okt. Dne 8. oktobra je predsednik sveta ljudskih komisariev generalisim Stalin sprejel zastopstvo društva »Finska — ZSSR«. Pri sprejemu sta bila navzoča komisar za zunanje zadeve Molotov in po njegovem predsednik VOKS-a Karaganov.

Stalin odpotoval na odhiti

Moskva 10. okt. (Tass) V torok je predsednik Sveta ljudskih komisariev ZSSR generalisim Stalin odpotoval na odhiti.

Program Ljudske fronte je program vseh jugoslovanskih narodov!

Amerika in Balkan

Izjava ameriškega poslanca Coffea

New York 11. okt. Član kongresa Coffee je priobčil 1. oktobra v kongresnih poročilih besedilo izjave tajnika »Ameriške slovenskega kongresa« Pirinskega, v kateri je govoril politiko Združenih držav na Balkanu.

Coffee je o tem govoril v poslanski zbornici in dejal: »Naravno je, da se Ameriški slovenski kongres močno zanima za položaj na Balkanu, o katerem je razpravljal svet zunanjih ministrov v Londonu. Ameriški slovenski kongres se boji, da bi naše zunanje ministrstvo rado podpiralo go-

Voditelji grških demokratičnih strank proti vladnim volitvam

Atene, 11. okt. Ves republikanski blok od liberalcev pa do komunistov je izrazil nezadovoljstvo, ker je določen rok za volitve v Grčiji, a ni zajamčena svoboda teh volitev.

Protest EAMA

Atene 11. okt. Vodstvo EAMA je poslalo brzojavke Trumanu, Attleeju in de Gaulle-u, v katerih protestira proti vladni odločitvi, da se v Grčiji vršijo volitve. V brzojavki je rečeno, da smatra EAM te tri velesile odgovorne za državni udar grške vlade.

»Daily Worker« o terorju grške policije

London 10. okt. »Daily Worker« je objavil članek svojega dopisnika iz Soluna o terorju grške policije v Makedoniji. Dopisnik govori o mučnem vti-su, ki ga je zapustilo njegovo potovanje po Makedoniji. Ljudje, ki so se prvi borili proti Nemcem, se sedaj ubijajo in pretepajo, a prebivalstvo slovenskega poredka je preganjano in izpostavljeno nezasišanemu terorju. Skoro vsi borci ELAS-a so v zaporih ali v gozdovih. Kjer jih na vsakem koraku preganjajo kot zločince. Dopisnik izraža svoje prepričanje, da so vsa poročila vodje ELAS-a o terorju popolnoma resnična. Vlada je prepovedala pouk v makedonskem jeziku in aretacije slovenskega življa so na dnevnem redu Britanske vojaške oblasti, zaključuje dopisnik trdijo, da je uveden red kolikor pa je sploh reda, ga je treba pripisovati dejstvu, da EAM spoštuje sporazum, sklenjen v Varkizi.

8,020.671 volivcev v Jugoslaviji

Beograd, 10. okt. Po uradnih podatkih, ki jih je dosedaj prejela zvezna volivna komisija iz vseh federalnih edinic, je v Jugoslaviji vpisanih v volivne sezname 8 milijonov 206.71 volivcev. Iz volivnih imenikov v v smislu člena 4 Zakona o volivnih imenikih izbranih skupaj 253.108 oseb; odstotek oseb, ki so izbrisane iz volivnih imenikov znaša torej 3,06%. To število pa se še ne sme smatrati za dokončno, ker morajo sodišča še rešiti pritožbe glede

8,020.671 volivcev v Jugoslaviji

Beograd, 10. okt. Po uradnih podatkih, ki jih je dosedaj prejela zvezna volivna komisija iz vseh federalnih edinic, je v Jugoslaviji vpisanih v volivne sezname 8 milijonov 206.71 volivcev. Iz volivnih imenikov v v smislu člena 4 Zakona o volivnih imenikih izbranih skupaj 253.108 oseb; odstotek oseb, ki so izbrisane iz volivnih imenikov znaša torej 3,06%. To število pa se še ne sme smatrati za dokončno, ker morajo sodišča še rešiti pritožbe glede

Tomaz Tone:

Slovenski delavec dela in odločuje

Vse tako imenovane socialne reforme po prvi svetovni vojni so bile samo šibki pokušaji, ki naj bi odpravili nezdružive razmere. Naglo je obušalo ves delovni stan, od največje delavca, preko malega obrtnika in kmeta. Najbolj je bil seveda prizadet delavec, ki v svoji ogromni večini ni imel drugega kot delovne roke, ki so mu bile edino sredstvo, da je skrbel za svoj vsakdanji kruh.

Jasno je, da je bil naš narod vsak dan bolj siromašen. Industrija je svoj delovni kader vedno rada izpolnjevala s tako imenovanim kmečkimi proletariatom. Ti usodni znaki socialni položaj naroda so bili predvsem značilni v naših razmerah. Inozemski podjetniki so po vojni naravnost drli v naše kraje. Zaslepljeni meščanski politiki so to finančno politiko na vsa usta pozdravljali in slepili slovensko javnost, češ da v resnici prihaja s tujimi podjetniki blagostanje v naše kraje. Povsod na deželi, kamor so se spekulatorno sedli, računajoč že vnaprej na nižje delavské sile kot v gospodarskih sredstvih, so jim merodajni krogi odstopali zemljišča za neverjetno nizko ceno, dajali so jim razne gospodarske ugodnosti in blagoslovljali v besedi in tisku njih prihod. Naš delavec je bil ob vsem tem brez moči.

In kaj smo videli in doživeli? Inozemski kapital je zaposljeval predvsem kmečko delovno silo. Kmečka dekleta in fante je zvajal navidezen zaslužek, ki ga jim domače posestvo nikakor ni moglo nuditi. In tako so padali tisoči kmečkih sinov in deklet v roke izkoriščevalcev, ki so jim izsesavali življenjsko silo in jih zdrave spreminjali v žive okostjake in jetične žive mrličke. Domače posestvo je hiralo, ali pa je moralo najemati tujo delovno silo. Prevarana kmečka dekleta so se pomeščanila in morala dober del svojega zaradka dati za svoj novodobni mestni obraz. Tako so se borila kmečka posestva za svoj gospodarski obstoj s tujimi silami, katere je podpiral slovenski oziroma jugoslovanski meščanski politik. Skoraj do čela so morala ta posestva vzdrževati s svojimi gospodarskimi pridelki svoje otroke v industriji, otroci sami so pa puščali svoje zdravlje in svoje mladostne sile v prašnih in smrdljivih prostorih tovarn, slovenski narod kot celota je gospodarsko propadla, znoj in trud slovenskega človeka pa je trpel v zlati vahti odnašal iz naše dežele.

Tak je položaj slovenskega delavstva ob razsluži Jugoslavije, take so razmere slovenskega delovnega človeka, ko pritisne nanj z vso silo tuje — okupator. Slovenski delavec se takoj zave trenutka, da gre za biti ali ne biti za življenje ali smrt, za rešitev naroda. Prve krogle poterejo slovenskega delavca; in spet se delavec upre, najde pot v borbo, zmadje se prvi na barikadah. Bori se, ker ve, da mora vztrajati in v borbi zmagati. Tista moralna sila, ki je te ljudi gnala na barikade, je bila po roštvostvo zmage osvobodilne fronte.

Zmaga ljudske fronte pomeni našo moč in našo veljavo v svetu

Stavka pristaniških delavcev v Angliji

London, 9. okt. V angleških pristaniških se še nadalje širi stavka pristaniških delavcev. Poročilo ministrstva dela obvešča, da je delo v pristaniških prenehalo, in sicer v Birkenheadu, Liverpoolu, Manchestru, Prestanu, Sunderlandu, West-Hartpoolu, Grimsheu in Immingemu.

London, 10. okt. Stavke so se v večjem številu britanskih pristanišč, a posebno v okolici Liverpoola še bolj razširile. Tako poroča »Evening Standard«, da je prenehalo delati skupno 25.000 pristaniških delavcev. Kakor poročajo iz vseh pristanišč, v katerih je izbruhnila stavka, ni bilo danes nikakega znaka, da bi bilo mogoče doseči kakšno kompromisno rešitev. Nasprotno se boje, da se bodo stavke še bolj razširile. Stavka je prizadela osem britanskih prista-

Portugalske volitve

London, 9. okt. Omenjajoč bodje portugalske splošne volitve, ki bodo 18. novembra, piše diplomatski dopisnik »Observerja«: »Tega ne smemo vzeti kot znak za obnovu demokracije na Portugalskem, ker na Portugalskem kakor v Španiji volitve ne veljajo mnogo. Po ustavi, ki jo je naložil narodu Salazar je dovoljena samo ena politična stranka »Unia Nacional« katere resnični poglavar je Salazar. Diktator sam izbere bodče poslance narodne skupščine, katerih imena predlože volivcem. V hleve lahko samo odobri ali ne odobri imena. Oni, ki se upajo glasovati proti tveganju politična nasledovanja oni pa, ki so se vzdružili volivcev, prištevajo, kakor da so glasovali v korist odobrene liste. V poslednjih šestih letih je režim prevzajal najslabše poteze nazizma in fašizma z gestapom, po-

Dajala je vodstvu Fronte silo zaupanja in vere v moč slovenskih delovnih množic in obenem s tem je dajala vsemu narodu zgled borbenosti, junštva in požrtvovalnosti. Slovamenjavati s pokorsko tujim oblastnikom. Zavedel se je v polni meri odgovornosti trenutka, ki je neizprosno terjal zapoved borbe, zapoved tveganja in žrtvovanja. Zavedel se je, da bodo odločive za pravičnejšo življenje v Evropi in na svetu terjale največ žrtev prav od delavcev.

Danes, po zmagi, v delu, v miru in svobodi se slovenski delavec zaveda novih nalog časa. Konec vojne mu ni prinesel mirnega dela in življenja. Prinesel mu je zapoved nove borbe in dela, zapoved skrbni in odgovornosti za obnovo porušene domovine. Slovenski delavec ve, da je teža bremena za obnovo domovine, v kateri bo za nas vse boljše življenje, na njegovih ramah. Zaveda se te odgovornosti in dela, se žrtvuje, pomaga in gradi. Krepi delovno disciplino, pomaga pri uveljavljanju pravičnosti in s tem postavlja temelje novi državi, ljudski oblasti, temelje jutrišnje sreče. Slovenski delavec ve, da je bila zanj prej zapoved borbe in da ga sedaj veže zapoved dela.

Z ustvaritvijo nove države, pri kateri je delavstvo doprineslo tako velik delež, pa so uresničene tudi njegove želje po boljsem in pravičnejšem socialnem redu. V novi Jugoslaviji je bistveno spremenjen odnos do dela, uresničena je pravica do dela in s tem zajamčena zaposlitev s plačilom, ki je v skladu z njegovo količino in kakovostjo. Pravica do dela daje delavcu pravico in vso močnost do dostojnega življenja in mirnega spanja mu socialno varnost za vse življenje in človeško dostojanstvo. Pravica do dela odstranja sistem izkoriščanja, izključuje brezposelnost ter daje vse tiste pogoje, ki dvigajo blaginjanje in življenjski standard delovnih množic.

Ko se narodi Jugoslavije pripravljajo na volitve, pri katerih se bodo potrdile in utrdile velike pridobitve težkih borb, se delavec zaveda pomembnosti teh volitev. Ne begajo ga obljube, ker teh ni, ker mu teh nihče ne daje. Zaveda pa se tudi, da ima v rokah ključ do končne ureditve naše države, do možnosti, da svojo besedo potrdi osnove organizacije naše državne oblasti, da s svojo besedo potrdi demokratične pravice, ki si jih je priboril, in da te pravice tudi uveljavi. Zaveda se, da ima v rokah ključ do vsega tega, kar imenuje svoj program, svoje boljše življenje. Za vse to ima tudi dovolj poguma in volje. In kakor je v borbi zmagal in postal svoboden tako bo zmagal tudi tu in dosege tiste cilje, katerih izpolnitvi si želi. V tem pa je njegova zavest trdna in gotovost zmage tako prepričljiva, med njimi Liverpool, Manchester in Hull. Uslužbenici ministrstva za dela izražajo bojazne, da bo stavka lahko resno vplivala na prehrano in oskrbo, če ne bo kmalu dosežena kompromisna rešitev. Računa se, da je bilo doslej skupno 250 ladij prevažajo nekatero znatne tovore hrane. V pristanišču Manchestra čaka 50 ladij na izkrcavanje. Posamezne ladje imajo tovore blaga, ki se naglo pokvari, posebno hrane. Po nekem poročilu londonskega »Evening News« so pristaniški delavci v Londonu sklenili stopiti v stavko v znak solidarnosti z delavci v drugih pristaniščih. Minister za dela bo podal jutri zaradi stavk posebno izjavo v spodnji zbornici.

Portugalske volitve

litičnimi nasledovanji, deportacijami, ječami za politične ujetnike, tajnimi ječami, pravico cenzure in popolnim nadzorom nad tiskom.

Bolgarska gospodarska politika

Sofija, 9. okt. Na zborovanju ljudskih bank je minister za trgovino Dimitar Hejkov med drugim govoril o velikem pomenu pogodbe s Sovjetsko zvezo o pogajanjih s Čehoslovako. Veliko Britanijo, Švedo in Rumunijo. Poleg tega je rekel, da so ukrenili vse za gospodarsko obnovo dežele in organizacijo proizvodnje, da bo država posegala v gospodarsko življenje, da pa bo osebna imovina ostala nedotaknena.

VSAR KI DELA ZA OBNOVO DOMOVINE. SPADA V OSVOBODILNO FRONTO.

Pomanjkljivo delo porotniškega sodišča v Trstu

Trst, 11. oktobra
Kritika tržaških protifašistov zaradi premiliga sojenja in oprostilnih razsodb posebnega porotniškega sodišča v Trstu ustanovljenega za preganjanje fašističnih zločincev, postaja vedno ostrejša.

Današnji »Lavoratore« kritizira samo organizacijo porotniškega sodišča in pravi, da to sodišče dejansko ne razpolaga z nobeno policijo. Politično sodišče, kakršno bi moralo biti porotniško sodišče bi moralo razpolagati zaradi preiskave posameznih primerov s svojo lastno policijo, ki bi bila sposobna dopolnjevati manjkajoče dokazilno gradivo. Ves policijski ustroj, ki stoji na razpolago porotniškemu sodišču, ima 12 mož, ki imajo skupaj 2 pištole brez municije. Ta ustroj nima niti telefona, niti avtomobila. Zato se ni čuditi pravi list, da kroži po mestu tako veliko število fašistov, ki bi morali sedeti v zaporu, in da se veliko števil fašistov svobodno sprehajajo po deželi.

Včeraj je policija porotniškega sodišča aretirala v ulici Commerciala znanega skvadrista Adalberta Zanetta, fašistični terorist je zabarikadiran v svojem stanovanju in je moral policijo porotniškega sodišča poklicati na pomoč vojaško policijo. Če bi Zanetti vedel da policija porotniškega sodišča sploh ni oborožena, ne bi bil čakaj prihoda vojaške policije.

Ako zavezniška vojaška urava zahteva pri zasledovanju fašistov sodelovanje ljudstva, potem bo to sodelovanje lahko učinkovito samo v primeru, če bo porotno sodišče razpolagalo s potrebnim aparatom za dejanski nastop proti fašističnim zločincem.

Pojasnilo za prekoračenje demarkacijske črte

Predstavnik zavezniške vojaške uprave je izjavil, da je potrebna za prekoračenje zapadne meje okupacijskega pasu A v vsakem primeru posebna dopustnica, ki jo izdajajo uradi zavezniške vojaške uprave v vseh večjih krajih cone. Edino prebivalci, ki stanujejo v pasu 5 km ob meji, lahko prekoračijo mejo brez posebnih dopustnic, imeti pa morajo osebno izkaznico, iz katere je razvidno njihovo bivališče. Vendar tudi ti prebivalci ne smejo potovati na drugi strani demarkacijske črte dalje kakor 5 km. Prenos hrane čez mejo ne bo omejen in je zato dovoljen prenos vsake količine hrane čez mejo.

Obnova društev

V Kanalu je bilo obavljeno društvo »Soča«, ki je bilo v dobi fašizma razpuščeno. Društvo je bilo

Agitacija za zbiranje prispevkov v volivni fond je obvezna za vsakega člana Osvobodilne fronte.

Iz bratske Sovjetske zveze

Zvezde vrh Kremlja

Kakor poroča Tass, so z vrha Kremlja sneli ogromne zvezde, okrašene z rubini, katerih vsaka tehtala eno tono, da bi jih temeljito popravili v neki moskovski tovarni. Popravilo bo gotovo za 28 obletnico velike oktobrske revolucije (7. novembra) in bodo sijale nad Moskvo podnevi in ponoči v svojem sijaju in lepoti. Vsaka zvezda ima posebno svetilko s 500 vat, napravljeni z posebnega stekla, ki lomi zarke in je odporno na prenapetost. Po zaslugi tega stekla se vsipa svetloba v svetlobnih snopih in zvezda daje enaki sijaj. Zvezde so postavljene na krogle in se svobodno vrte pod pritiskom vetra. Na starih zvončkah so nameščene na prvi pogled nevidne lestve, da je mogoče priti do zvezd. Prav sedaj izdelujejo načrt za neke vrste pravčasna popravila. Zvezde bodo okrašene z zlato žico, ki bo dvakrat debelejša kakor prejšnja.

Nova tovarna gume v Moskvi

Dela za novo tovarno gume v Moskvi se bližajo h koncu. Tovarna bo pričela obratovati meseca novembra. Ta tovarna ima 200 km raznih cevni ter troši ogromne količine vode, skoro toliko, kolikor je potrebno za oskrbovanje mesta, kakršno je Omsk ki ima veliko industrio. Tovarna bo rabila prav tako mnogo električne energije in pare. Konstruktorji so posvetili veliko pozornost ureditvi delavnice. Ta tovarna je že izročila prvo serijo gume za avtomobile.

Obnova knjižnic v osvobojenih pokrajinah

V vsesrski konferenci za kulturno vzgojno delo v Moskvi so poudarili veliko pozornost stanju knjižnic v izoslobojenih pokrajinah.

„Še nekaj prahu“

V uvodniku pod gornjim naslovom smo 3. oktobra t. l. pisali o kupčiji, ki naj bi bila sklenjena med Cvetkovičem in dr. Koroščem in sicer tako da je Korošček odstopil od zahtev po slovenski avtonomiji za verski zaklad ki naj bi ga dobilavsiroma ohranila Cerkev; v istem uvodniku je stala trditve da je ljubljanski škof preglašal s svojega veleposestva v Gornjem gradu bedne delavске družine.

Iz verodostojnih virov smo zvedeli da je bil članek pisan brez podatkov in da gornje trditve ne odgovarjajo resnici. Zato ker nas vodi skrb, da pišemo resnico navedene odstavek in članku odklanjamo ker niso utemeljeni. Uredništvo.

ustanovljeno že 14. oktobra. 1867. Imelo je vedno veliko število članov ter svojo čitalnico in knjižnico. Ko je fašizem postal močnejši in je začel narodu kratiti vse svobode, čeprav mu jih je Italija leta 1927, svečano objubila, je razpustil leta 1927, tudi društvo »Soča«. Ker je bila prepovedana tudi čitalnica in knjižnica, je odbor razdelil knjige med ljudstvo. Sedaj stari in mladi vračajo knjige »Soča« v novo čitalnico. Društvo šteje sedaj 180 članov ter ima svoj pevski zbor in igralsko skupino.

V pričakovanju mednarodne komisije

Prebivalstvo Bovca nestrpano pričakuje mednarodno komisijo, da ji osebno predloži svoje želje in zahteve, naj se trg z vsem okrajem priključi čim prej Jugoslaviji. V Bovcu ni nobenega domačina, ki bi se želel vrniti pod Italjo. Še celo del Italijancev, ki so se po vojni kot uradniki priselili v Bovec, želi živeti pod Jugoslavijo. Nekateri izmed njih so se borili celo v partizanskih vrstah.

Prebivalstvo obžaluje, ker so se vrtnili v zavezniško policijo italijanski sovniščični elementi, ki trosijo sedaj po Bovcu zeleno-belo-rdeče lističe, v katerih zatrjujejo da bi ljudstvo zaradi priključitve k Jugoslaviji trpelo in da se mora Bovec priključiti Italiji. Prebivalstvo želi videti v zavezniški policiji svoje resnične zavezničke in ne sovraznike. Ljudstva ni mogel doslej omajati noben fašistični teror z ubijanjem in zapranjem ter požiganjem, zato bo ostal tudi brez uspeha pokuš razdora med Slovenci in italijanskim protifašističnim in demokratskim delavstvom.

Umazana početja četnikov v Rimu

Rim, 9. okt. »Unita« je preobličil članek o zločinskem delovanju četnikov v Rimu ob priliki aretacije 26 nedržavcev in četnikov. Posluševali so se žigov nemškega besedila, prinešenih iz Jugoslavije, s pomočjo katerih so ponarejali listine in proglasili avtomobile nemškega izvora, zasežene v Jugoslaviji, za svoje. Na ta način so se polastili mnogih avtomobilov, ki so jih pozneje prodali. Med aretiranimi je četniški poveljnik poročnik Milan Bradič, sin šefa Mihačičevega glavnega štaba poročnik Draškovič, četniški ubijalec, major Jodčević, častnik za zvezo — vojni zločinec, ki so ga nedavno spustili iz zavezniškega taborišča, ter begunski dijak in kolaboracionist Soplovic.

Izkopavanje ob Dnjepru

Ekspedicija, ki so jo opravili arheološki zavod akademije znanosti ZSSR, Zavod za materialno kulturo akademije znanosti in Osrednji zgodovinski muzej ukrajinske sovjetske socialistične republike, je delala dva meseca na področju Kaneva na slikovitih vzpetinah desnega brega Dnjepra v bližini groba Tarasa Ševčenka. Ekspedicija je preiskala 55 spomenikov iz različnih dob. Večina je bila prvič odkrita. Spomeniki so od tretjega tisočletja pred našim štetjem do fevdalne dobe. Med najstarejšimi ostanki so naselbine iz takko zvané »tripolitske kulture«, ki doslej na področju Kaneva še niso bile znane. Med najdbami so posebno zanimivi črni in rdeče pobarvani čolni ter tudi kamni za mletje zrnja, drobič kreslinih kamnov, predmeti iz roževine i. t. d. Nič manj niso zanimive naselbine iz bronzne dobe, katere je odkrila ekspedicija. Ekspedicija je dogrnala, da se je vzdolj visokih obrežij Dnjepra raztezala cela vrsta starih taborišč iz desetega do dvanajstega stoletja. V teh taboriščih so bile stalno oborožene posadke, da bi se tu razbil vsak nepričakovan sovražni napad okoliškega prebivalstva. Te utrdbe so predstavljale edinstven obrambni sistem, ustvarjen za zaščito južnih mej kljevske države pred bojovitim nomadi. Najbde ekspedicije bodo razstavljene v kljevskem zavodu za arheologijo ukrajinske akademije znanosti.

Kongres albanskih sindikatov

Tirana 11. okt. Zveza narodnih sindikatov Albanije je pred otvoritvijo svojega prvega kongresa povabila sindikalne organizacije Sovjetske zveze, Velike Britanije, Francije, Združenih držav, Poljske, Čehoslovaške, Madžarske, Italije, Jugoslavije, Bolgarije, Rumunije in Grčije, naj pošljejo svoja zastopstva na ta kongres. Vabilu je rečeno: Sindikalna zveza Albanije bo imela svoj prvi kongres delavcev in nameščencev 28. oktobra v Tirani.

Zmaga levičarskih strank na Norveškem

Stockholm, 11. okt. Pri volitvah v norveško skupščino so dobile večino levičarske stranke. Izmed 150 mandatov so dobile levičarske stranke 81 ostale 69 mandatov.

Umik zavezniških čet iz Teherana

Teheran 11. okt. Večina ameriških čet se je umaknila iz Teherana. V predmestju Teherana je ostalo več sto ameriških častnikov in vojakov, vendar pa je znaten del britanskih čet še vedno v Teheranu. V zvezi s tem poročajo, da so na berlinski konferenci voditelji treh vlad na britansko pobudo sklenili takšen umik zavezniških čet iz Teherana. Kakor znan, so se 20. septembra 1945. umaknile vse sovjetske čete iz Teherana.

Z ljudsko fronto na delo in v borbo za obnovo in blagostanje naše domovine!

Nacisti ocenjujejo vojno škodo

Deželna vlada v Celovcu je letos poleti imenovala ing. Meyerhoferja št. St. Petra pri Vašnjah, okraj Velikovec, za člana komisije za ugotavljanje in cenitev škode, prizadejane prisilno izseljenim slovenskim družinam na Koroskem. Pri tem deželno vlado ni hotilo to, da je bil ing. Meyerhofer med vojno neposredno odgovoren za vse izselitve koroskih Slovencev. Kot zanesljiv in zagrizen nacist je bil v času Hitlerjevega režima tudi odgovorni vodja glavnega oddelka št. IV. državnega komisarja za utrditve nemštva. Poleg tega je deželna vlada v Celovcu določila ing. Meyerhoferja za glavnega tajnika v odseku za kmetijstvo pri koroski deželni vladi, do izvedbe tega črepa pa še ni prišlo in sicer samo zaradi odpora javnega mnenja.

Druga skupina vojnihi zločincev izročena Madžarski

Druga skupina vojnihi zločincev izročena Madžarski. Radio v Budimpešti poroča, da so drugo skupino vojnihi zločincev, ki so jih ujele na ameriškem zasedbenem področju, izročili madžarski vladi. Pripeljali so jih v Budimpešto z istim prevoznim letalom kot Szalasyjevo skupino. Med 14 vojnimi zločinci so tudi: bivši minister za trgovino Sasz, minister za pošto Feldegy, minister za industrijo Sakvary, bivši zunanji minister Laszlo Baky, načelnik Szalasyjevega »kulturnega urada« Hubay Kalman, bivši šef generalnega štaba Ferencz Sombathely, bivši minister narodne obrambe Carol Beregy, vlađni komisar za tisk in radio Borcza, eden izmed voditeljev madžarske stranke »puščičastega križa« Bera in drugi.

Trgovska pomorska zveza med Črnim in Jadranskim morjem

Sovjetska trgovska pomorska zveza med Črnim in Jadranskim morjem. Sovjetska trgovska pomorska zveza med Črnim in Jadranskim morjem. Sovjetska trgovska pomorska zveza med Črnim in Jadranskim morjem. Sovjetska trgovska pomorska zveza med Črnim in Jadranskim morjem.

Priznanje Rennerjeve vlade

Priznanje Rennerjeve vlade. Kakor poroča Reuter, je uradni predstavnik Združenih držav izjavil, da bodo Združene države in Velika Britanija kmalu priznale Rennerjevo vlado v Avstriji.

Prisrčen sprejem mladine iz Sovjetske zveze v Klanjcu

Prisrčen sprejem mladine iz Sovjetske zveze v Klanjcu. Zagorsko ljudstvo je prisrčno sprejelo mladinsko zastopstvo Sovjetske zveze. Na dan prihoda dragih gostov se je pod slavalokom zbrala velika množica mladine in ljudstva iz Klanjca in okolice v želji, da pridridajo čim bolj sprejem. Ko so se pojavili zastopniki mladine bratske Sovjetske zveze, je navdušena mladina Klanjca goste obsula s cvetjem in darili.

Uspeshi rumunske vlade

Uspeshi rumunske vlade. Bukarešta, 11. okt. »Romania Libera« piše, da je minister za dela Radacanu, ki je govoril na sestanku socialdemokratske stranke, izjavil, da zavajamo njegovala stroka trdno in poudarjeno stališče glede vseh tehokih vprašanj. Radacanu je ostro kritiziral »zgodovinske stranke« in izjavil, da je pretoklost političnih in dramatičnih in najzgovornejših primerov, ki dokazujejo, kaj pomenja zahvat nacionalizem in »demokratizacija« zgodovinskih strank. Ne želimo si povrniti v tako pretoklost. Želimo nove, resnično demokratično Rumunijo. Radacanu je podal podroben pregled o uspehi vlade in dejal: Mi ne bi mogli vsega tega izvršiti, ko bi zastopstvo vlade, ki se je vrnilo iz Moskve, ne bilo doseglo uspeha po zaslugi pozornosti in velikodušnosti našega velikega vzhodnega sosa.

Kongres albanskih sindikatov

Kongres albanskih sindikatov. Tirana 11. okt. Zveza narodnih sindikatov Albanije je pred otvoritvijo svojega prvega kongresa povabila sindikalne organizacije Sovjetske zveze, Velike Britanije, Francije, Združenih držav, Poljske, Čehoslovaške, Madžarske, Italije, Jugoslavije, Bolgarije, Rumunije in Grčije, naj pošljejo svoja zastopstva na ta kongres. Vabilu je rečeno: Sindikalna zveza Albanije bo imela svoj prvi kongres delavcev in nameščencev 28. oktobra v Tirani.

Zmaga levičarskih strank na Norveškem

Zmaga levičarskih strank na Norveškem. Stockholm, 11. okt. Pri volitvah v norveško skupščino so dobile večino levičarske stranke. Izmed 150 mandatov so dobile levičarske stranke 81 ostale 69 mandatov.

Umik zavezniških čet iz Teherana

Umik zavezniških čet iz Teherana. Teheran 11. okt. Večina ameriških čet se je umaknila iz Teherana. V predmestju Teherana je ostalo več sto ameriških častnikov in vojakov, vendar pa je znaten del britanskih čet še vedno v Teheranu. V zvezi s tem poročajo, da so na berlinski konferenci voditelji treh vlad na britansko pobudo sklenili takšen umik zavezniških čet iz Teherana. Kakor znan, so se 20. septembra 1945. umaknile vse sovjetske čete iz Teherana.

Drobne vesti

Druga skupina vojnihi zločincev izročena Madžarski. Radio v Budimpešti poroča, da so drugo skupino vojnihi zločincev, ki so jih ujele na ameriškem zasedbenem področju, izročili madžarski vladi. Pripeljali so jih v Budimpešto z istim prevoznim letalom kot Szalasyjevo skupino. Med 14 vojnimi zločinci so tudi: bivši minister za trgovino Sasz, minister za pošto Feldegy, minister za industrijo Sakvary, bivši zunanji minister Laszlo Baky, načelnik Szalasyjevega »kulturnega urada« Hubay Kalman, bivši šef generalnega štaba Ferencz Sombathely, bivši minister narodne obrambe Carol Beregy, vlađni komisar za tisk in radio Borcza, eden izmed voditeljev madžarske stranke »puščičastega križa« Bera in drugi.

Trgovska pomorska zveza med Črnim in Jadranskim morjem. Sovjetska trgovska pomorska zveza med Črnim in Jadranskim morjem. Sovjetska trgovska pomorska zveza med Črnim in Jadranskim morjem. Sovjetska trgovska pomorska zveza med Črnim in Jadranskim morjem.

Priznanje Rennerjeve vlade. Kakor poroča Reuter, je uradni predstavnik Združenih držav izjavil, da bodo Združene države in Velika Britanija kmalu priznale Rennerjevo vlado v Avstriji.

Sovjetski konzul v Bratislavi. Dne 9. t. m. je prispel v Bratislavo generalni konzul Sovjetske zveze Nikolaj Jakovljevič Demjanov, ki bo glavni zastopnik Sovjetske zveze v Bratislavi.

Sovjetski znanstveniki prispeli v Prago. V Prago so prispeli profesorji moskovske univerze in člani akademijske znanosti Sovjetske zveze: Zgodovinar Anatolij Filipovič Dilar in matematik ter fizik Kuzma Fomič Vigar.

General Eisenhower obiskal Prago. General Eisenhower je prispel v letalom v Prago in obiskal ministra za narodno obrambo generala Svobodo, zunanjega ministra Jana Masaryka in predsednika vlade Fieringerja.

Rumunski znanstveniki in umetniki za Petra Groza. »Zimpule« poroča, da so se novi rumunski znanstveniki, pisatelji in umetniki podpisali pod spomenico vodilnih rumunskih intelektualcev, v kateri izražajo svoje zaupanje v vlado Petra Groze. Časopis poudarja, da je spomenico podpisalo 30 oseb, med njimi profesor Serban Briatun, Burianu, Candikov, rektor univerze Petrovič, profesor Ferene, Vestkan, Lajos, Otsetofa, Botez, Balmus in Rascanu.

General de Gaulle odpotoval v Bruxelles. General de Gaulle je odpotoval v Bruxelles. V njegovem spremljevanju sta zunanji minister Georges Bidault in francoski veleposlanik v Belgiji baron Gion.

S svetovne sindikalne konference v Parizu. Na tokrovem zasedanju svetovne sindikalne konference so govorili zastopniki iz Holandije, Egipta, Iranu in Afganistanu, za njimi je spregovoril sovjetski zastopnik Tarasov. Izjavil je, da so bili uspehi konference veliki in prediagali, da se zaključijo. Predlog je bil sprejet. Ob koncu je govoril Leon Jouhaux in poudaril svoje zadovoljstvo nad izidom dela konference.

Spopadi med židi in političnimi ter vojaškimi silami v Tel Avivu. France Presse poroča, da je v Tel Avivu prišlo do spora med židi in političnimi vojaškimi silami. Policija je obkolila dve predmestji in izvršila preiskave, ker je iskala orožje. Pri tej priliki je prišlo do resnega spopada. Ranjenih je bilo 10 angleških vojakov in 3 žida. Policija je izvršila nekaj aretacij.

Zarota proti Salazarjevemu režimu v Portugalski. Iz Lizbone poročajo, da je bila v Portugalski odkrita organizacija, ki se je zaratila proti režimu Salazarja. Aretirani so general Ramires, prejšnji poveljnik narodne garde, brigadni general Souza, inspektor pašadije in mnogi drugi funkcionarji iz vojske in mornarice. Doslej vlada še ni dala nobene izjave v zvezi s to zaroto.

Konfidentka gestapa v Prazi obsodena na smrt. Praško narodno sodišče je obsodilo Hermiona Ripovo, zaupnico gestapa na smrt. Obsodba je bila izvršena.

Argentinski pomorski oficirji zahtevajo ostavko celotne vlade. Argentinski pomorski oficirji očitno niso zadovoljni z ostavko polkovnika Penena in zahtevajo, da odstopi celokupna vlada.

Neredi v Torinu. Agencija France Presse poroča, da je italijanski minister dela Barbareschi odpotoval z letalom v Torino, ker je prejel brozjavko, da so v Torinu izbruhnili neredi.

General MacArthur je ukazal japonski vladi, naj sestavi v 90 dneh poročilo o vseh japonskih dobrotelnih in izoemstvu in sicer onih, ki pripadajo vladi, cesarski hiši in zasebnim osebam.

Razoroževanje japonskih vojakov. Iz glavnega štaba generala MacArthurja se s poročila, da je bilo do 1. oktobra razoroženih skoro dva milijona japonskih vojakov. Polpolna demobilizacija bo lahko končana v srečni tuga meseca.

Delo konference ministrstev za socialno politiko

Vodja IV. sekcije tov. Milica Dežijer-Kičevca je poročala o zaščiti družine, mater, otrok in mladine. Sklenjeno je bilo, da se ustanovi glavni svet za zaščito družine, mater, otrok in mladine pri vzwemnem ministrstvu za socialno politiko in pokrajinski sveti pri federalnih ministrstvih za socialno politiko. Nelože glavnega in pokrajinskih svetov bi bile, predlagati vse potrebne ukrepe za zaščito družine, mater, otrok in mladine. Zahteva se temeljite sodelovanje in pogostejša izmenjava izkušenj med posameznimi federalnimi ministrstvi. Sekcija je zavzela tudi svoje stališče glede na vzpostavitev pravičnega sodelovanja med ministrstvi za socialno politiko na eni strani in ministrstvom za ljudsko zdravje ter prosvetnim ministrstvom na drugi strani. Vzwemno ministrstvo za socialno politiko bo omogočilo vsem federalnim enotam, ki ne morejo same zase ustanoviti tečajev in šol za usposobitev svojega strokovnega kadra, da se bo njihov strokovni kader šolal v tečajih in šolah drugih federalnih enot. Dolžnost socialne politike je nadalje nuditi zaščito vajezniški mladini, ustanovitelj in vzdrževati vajezniške domove in to predvsem za tiste vaježne, ki se učijo pri zasebnih delodajalcih. Zaradi skladnosti dela na vsem področju te zaščite je bilo predlagano vzwemnemu ministrstvu za socialno politiko več ukrepov. Treba je zbrati točne podatke o številu socialno ogroženih otrok, v prvi vrsti otrok padlih partizanov, borcev NOV in POJ ter Jugoslovanske armade ter otrok žrtev fašistične strahovlade. Organizirati je množično akcijo za namestitev otrok pri družinah in to predvsem pri takšnih, ki jim bodo omogočile in zagotovile pravičen fizičen in moralen razvoj in vzgojo. Posebno je skrbeti za zavarovanje in vzgojo zapuščenih in fizično defektnih otrok. Doslej je bilo ustanovljenih in odprtih 242 domov in 368 drugih ustanov za zaščito otrok, v katerih je popolnoma preskrbljenih 56.608 otrok. Sekcija je ugotovila, da je bila pomoč množičnih organizacij pri zaščiti družine, mater, otrok in mladine pomembna ter je priporočila vsem federalnim enotam, naj svoje ustanove otroške zaščite čim temeljite povežejo z ljudskimi množičnimi organizacijami.

Vodja pete sekcije Slobodan Vidakovič je podal poročilo o svojem obširnem sektorju socialnega skrbitva, ki se p. esnavlja in postavlja na sodobne osnove. Socialno politični in gospodarski ukrepi za pobujanje dražnje narekujejo potrebo, da se ob skrbi ljudskih oblasti tržišča pravčasno oskrbe z vsemi najnujnimi življenjskimi potrebščinami, razvija skupna prehrana delavcev in nameščencev v vseh podjetjih in uradih ita, določijo cene tekstilij in usnja ter racionalno drugi industrijski predmeti, ki jih potrebujejo stroke ljudske množice v mestu in na deželi in sicer enako za isto državo. Vsi napori ljudskih oblasti morajo biti usmerjeni v to, da se širokim množicam zagotovi stanovanje, ki bo odgovarjalo higienskim in kulturnim potrebam. Federalne enote naj bi čimprej izdelale nove stanovanjske zakone, ki bi uredila vprašanje

stanovanjskih zadrž, gradbene delavnosti, zasebne pobude ter bi tudi uredila vprašanje zadruže in nadstropne lastnine. Treba je dograditi nedovršena poslopja in popraviti pokodovana. Za ta dela se mora nakazati čim večji kredit iz fonda za obnovno državo. Zagotoviti je higienski stanovanja; tu je potrebno aktivno sodelovanje sindikatov. Pri reševanju stanovanjskega vprašanja je treba posvetiti vso pozornost vasi. Od več kot 400.000 porušenih hiš jih je 80.600 kmečkih, 1.500.000 deželovanih in brez streha. Vzwemno ministrstvo socialne politike bo zato aktivno sodelovalo v komisiji za obnovu vasi, ki je bila ustanovljena pri vzwemnem gradbenem ministrstvu. Ugotavljajoč, da je urad za socialno skrbstvo prinesel s sabo iz stare Jugoslavije nepravilne organizacijske temelje in nezdruživo pojmovanje socialne pomoči na »humanitarne« osnovi v obliki »človekoljubne« akcije, je bilo predloženo, naj bi se socialno skrbstvo v celoti preosnovalo in postavilo na sodobne temelje. Socialna pomoč je dolžnost družbe in ne slučajna miloščina in usmiljenje. V osemih mesecih je bilo v namene socialne pomoči izdanih 2 milijardi 132.300.000 dinarjev. V pogledu zaščite stavev, slabotnih in revnih se v načrtu predvideva, da se v vsakem okrožnem in večjem okrajnem kraju ustanovijo domovi za starce, v manjših pa stanovanjska zavetišča in ljudske kuhinje, kjer bodo delili brezplačno hrano starim, onemoglim in slabotnim, da ne bi šli prosjati. Predlagali so ukrepe za pobujanje in odstranjevanje prostitutke, za boj proti alkoholizmu in ostalim socialnim neradostim itd.

Sesti odsek pod vodstvom na-

Domobranski ovaduhi in gestapovski agenti pred Narodnim sodiščem

Javni tožilec za okrožno mesto Ljubljana je obtožil pred okrožnim Narodnim sodiščem v Ljubljani skupino bivših uradnikov Finančne direkcije, davčne uprave in Carinarne v Ljubljani, ki so organizirali med uradnim delo belo gardo, politično sodelovali s sovražnikom in ga podpirali pri izvajanju prisilnih ukrepov proti prebivalstvu Jugoslavije, ovajali svoje tovariše, ki so simpatizirali ali sodelovali z OF, zaradi česar je bilo 19 uradnikov Finančne direkcije aretiranih, 16 odgnanih v koncentracijska taborišča in jih je od teh 6 v taboriščih umrlo, eden pa je bil ustreljen kot talec. Po dvodnevni razpravi je bila sročila objavljena sodba, s katero so bili obsojeni:

1. Večerin Rudolf, finančni uradnik na odzvem svobode s prisilnim delom za dobo 15 let, na izgubo političnih pravic za dobo 10 let in zaplembo celotne imovine, ker je kot uradnik Finančne direkcije v Ljubljani na tej direkciji organiziral med uradnim delo belo gardo in bil njen voditelj ter tako v času vojne in sovražnikove okupacije kot njen vodja politično sodeloval z organi sovražnikove oblasti in jih podpiral v izvajanju prisilnih ukrepov proti prebivalstvu Jugoslavije; nadalje, ker je podpiral ovadbo zoper 20 uradnikov Finančne direkcije, izmed katerih je bilo 16 odgnanih v koncentracijska taborišča in je od teh 6 umrlo v taboriščih, eden pa je bil ustreljen kot

talec in je torej s tem izvršil ovajanje, ki je imelo za posledico aretacije, odgon v koncentracijska taborišča, smrt šestih internirancev in umor enega talca.

2. Ffak Ignac, sedaj na begu, pomočnik arhivar Finančne direkcije na odzvem svobode s prisilnim delom za dobo 15 let, na izgubo državljanstva in zaplembo celotne imovine, ker je bil kot šef propagande protikomunistične akcije na Finančni direkciji idejni vodja ter je kot tak politično sodeloval s sovražnikom, sodeloval z Večerinom pri sestavljanju ovadbe in podpiral sovražne oblasti v izvajanju prisilnih ukrepov proti prebivalstvu Jugoslavije.

3. Gratzer Adolf, zvančičnik Finančne direkcije, sedaj na begu, na odzvem svobode s prisilnim delom za dobo 12 let, odzvem državljanstva in zaplembo vse imovine, ker je bil kot zaupnik bele garde na Finančni direkciji policijski konfident in je sodeloval z Večerinom pri sestavljanju ovadbe. Oproščen pa je bil obtožbe, da je član Kulturbunda.

4. Bayer Egon, višji finančni svetnik, sedaj na begu, na odzvem svobode s prisilnim delom za dobo 3 let, na izgubo državljanstva in zaplembo imovine, ker je bil član Kulturbunda in je med svojimi kolegi propagiral nemškiherske ideje.

5. Bischof Viktor, višji računski inšpektor, na odzvem svobode s prisilnim delom za dobo 5 mesecev, izgubo političnih pravic za dobo 3 let, z vračunanjem pripora od 18. maja 1945, ker je bil član Kulturbunda, dasi aktivno ni nastopal in zaradi

tega ni poslušal Kraljevi sodne osvobodilne pokrova.

6. Kuret Marija, poročnica Jurca, žena pobožnega domobranskega poročnika, na odzvem svobode s prisilnim delom za dobo 18 let, na izgubo vseh političnih pravic za dobo 10 let in na zaplembo vse imovine, ker je na italijanski politični policiji ovadila aktivista dr. Majcena, da pripravila odstranitev šefa davčne uprave Ivana Predikaka, nakar je bil dr. Majcen aretiran, obsojen v zvezi z davčnim procesom ter odgnan v koncentracijsko taborišča; dalje, ker je v letu 1942. v procesu zaradi izginotja 401.000 lir iz blagajne davčne uprave Ljubljana - mesto nastopala kot konfidentka italijanskih policijskih oblasti in je bilo v procesu obsojenih 10 aktivistov na odgon v koncentracijska taborišča; dalje, ker je ovadila politični policiji aktivista Miloša Skaza kot komunisto, zaradi česar je bil aretiran. Po italijanski okupaciji je ovadila domobranski politični policiji aktiviste Kamila Pečeta, Mirana Ribnikarja, Miloša Skazo, Stanka Koširja in dr. Ivana Majcena, češ da so odstranili izvajalca Zupca, nakar so bili, vsi odgnani v koncentracijska taborišča. Sodišče je pri odmeri kazni upoštevalo njeno izredno zakrknjenost in jo smatra za glavno pobudnico vsega zla na Finančni direkciji in drugod ter je zaradi tega izreklo skoraj maksimalno kazen.

7. Predikaka Ivan, višji finančni svetnik, na odzvem svobode s prisilnim delom za dobo 2 let, izgubo političnih pravic za dobo 2 let, ker je posredno po Ehrlichovih stražarjih ovadil aktivista dr. Karla Michtiga, nadalje označil na italijanski policiji aktivista Mirana Ribnikarja kot blagajnika OF in nastopal v davčnem procesu kot konfident italijanske politične policije in kot priča označil dr. Ivana Majcena kot propagandista OF ter je bilo v tem procesu 12 aktivistov aretiranih in 10 obsojenih na odgon v koncentracijska taborišča.

8. Hraštak Oskar, finančni pristav, sedaj na begu, na odzvem svobode s prisilnim delom za dobo 6 let, na izgubo državljanstva ter na zaplembo celotne imovine, ker je bil ovaduh italijanske politične policije in pozneje domobranske politične policije in Gestapa ter je zagrešil ovajanje, ki so imela za posledico aretacije, internacije in odgon v koncentracijska taborišča.

9. Jeglič Josip, finančni pristav, sedaj na begu, na odzvem svobode s prisilnim delom za dobo 3 let, na izgubo državljanstva in zaplembo celotne imovine, ker je v času vojne stopil kot domobranec v oboroženo vojaško formacijo za podpiranje sovražnika, sprejel od sovražnika orožje, se boril proti svoji domovini in se pokoraval sovražnikovim naredbam.

10. Mrak Viktor, podpredsednik finančne kontrole pri glavni carinarici v Ljubljani, sedaj na begu, na odzvem svobode s prisilnim delom za dobo 2 let, izgubo narodne časti za dobo 3 let, ker je bil zagrižen pristaša bele garde, sramotil partizanski pokret ter politično sodeloval z okupatorjem in domačimi izdajalci in tako škodoval ugledu in časti slovenskega naroda in njegovi odprtosti.

11. Brandstetter Ignac, višji računski inšpektor, sedaj na begu, na odzvem svobode s prisilnim delom za dobo 5 let, na izgubo državljanstva in zaplembo celotne imovine, ker je v uradu finančnega oddelka bivše banke uprave v Ljubljani belogardistično propagando in postal kasneje inšpektor domobranskih postojank ter je politično sodeloval z okupatorjem in domačimi izdajalci in nato vstopil v oboroženo vojaško formacijo domobrancev za podpiranje sovražnika in skupno borbo z njim proti svoji domovini.

Železničarjem-žrtvam okupatorja

V nedeljo 14. t. m. priredijo ljubljanski železničarji žalno svečanost v počastitev spominu svojih padlih in umrlih stanovskih tovarišev, ki so postali žrtve okupatorjevega nasilja. Točno ob 9. uri bo prvi del sporeda v dvorani kina »Slogoc«, ob 11. uri drugi del s polaganjem venca na grob talcev pri Sv. Križu.

Na prireditve so vabljeni vsi svojci žrtve pa tudi vsi stanovski tovariši in tovarišice.

12. Mavrič Josip, višji računski inšpektor, sedaj na begu, na odzvem svobode s prisilnim delom za dobo 4 let, izgubo narodne časti za dobo 4 let in zaplembo celotne imovine, ker je vodil v uradu finančnega oddelka bivše banke uprave v Ljubljani sestanke bele garde, vršil belogardistično propagando ter se zaničljivo izražal o partizanih in je torej kot vodja politično sodeloval s sovražnikom.

13. Širc Ignac, namestnik načelnika finančnega oddelka bivše banke uprave v Ljubljani, na odzvem svobode s prisilnim delom za dobo 2 let in na zaplembo imovine, ker je dal o Francu Topoletu oceno, v kateri ga je označil kot pristaša OF, ter je kot vodja urada politično sodeloval z organi sovražnikove oblasti in jih podpiral v izvajanju prisilnih ukrepov proti domačemu prebivalstvu in podal ovadbo, ki je utegnila imeti nevarne posledice. Zaradi tega tudi kot ovaduh ne more biti deležen amnestije.

Vsi navedeni obsojenci so dolžni nerazdeljivo povrniti stroške kazenskega postopanja in vsak zase stroške izvršitve kazni.

14. Koritnik Viktor, uradnik davčne uprave Ljubljana - mesto, je bil oproščen obtožbe, da bi bil kot vodja urada vršil pritisk na pristaše OF z namenom, da spremeni svoje prepričanje in prenehajo z delovanjem. Sodišče se po zaslišanju prič ni moglo prepričati o njegovi krivdi in smatra njegovo postopanje in kritiko delovanja OF. Za oprsnilno sodbo je bilo merodajno tudi dejstvo, da je Koritnik ves čas pripadnik OF in je s simpatijami spremljal narodno osvobodilno borbo.

15. Kugovnik Alojzij, uradnik Finančne direkcije, se oprošča obtožbe, da bi bil inštruktor v domobranski podoficerski šoli in da bi bil sodeloval z Večerinom pri sestavljanju ovadbe ter se obtožba zavrne glede na amnestijski ukaz.

16. Namar Ivan, preglednik finančne kontrole, se oprošča obtožbe, da bi bil kot vojaški referent OF za bežigradski kvart izdal svojemu sinu dr. Emilu Namarju, ki je bil tajni agent domobranske politične policije, tajnosti s se j kvartnega odbora, kar naj bi imelo za posledico aretacijo in internacijo več aktivistov, izmed katerih so nekateri umrli v koncentracijskem taborišču. Sodišče se je prepričalo, da je sodeloval z domačimi izdajalci, vendar spada to dejanje pod amnestijo.

17. Gogala Vinko, uradnik Finančne direkcije, obtožen, da je sodeloval z Večerinom pri sestavljanju ovadbe.

18. Bogataj Franc, računski kontrolor.

19. Povše Anton, uradniški pripravnik.

20. Pezdirc Josip, služitelj, obtožen, da so delovali z Večerinom pri sestavljanju ovadbe, nadalje.

21. Bajec Ljudmila, uradnica, obtožena, da je vršila v uradu finančnega oddelka bivše banke uprave v Ljubljani, belogardistično propagando in politično sodelovala z okupatorjem.

22. Osana Miroslav, računski inšpektor, obtožen, da je ovadil uradnika finančnega oddelka bivše banke uprave Velkvrhovo in Prainfalčko kot komunisti, ki sta bili zaradi tega aretirani in odgnani v koncentracijsko taborišče, ter.

23. Poženej Franc, višji računski inšpektor, obtožen, da je v uradih finančnega oddelka bivše banke uprave vodil protikomunistična predavanja ter je kot idejni vodja politično sodeloval s sovražnikom. Sodišče se je prepričalo, da so gori imenovani obtoženci politično in propagandno sodelovali z okupatorjem, da pa spajajo njihova dejanja pod amnestijo z dne 5. avgusta 1945.

V nedeljo 14. oktobra vsi v Celje! Velika delavsko-kmečka manifestacija dela in enotnosti

Krajevni strokovno vzweli svet priredil v nedeljo 14. oktobra t. l. veliko delavsko-kmečko manifestacijo ESZDNS, podružnica Celje, je kot organizatorica prejela prijave tolikih podružnic za udeležbo, da je nedeljska manifestacija prekašala vse dosedanje podobne prireditve. Organizacije raznih podjetij bodo pokazale, kaj izdelujejo delavske reke za obnovo osvobodjene Slovenije in Jugoslavije. Manifestacija se bo udeležili tudi ministri za industrijo in rudarstvo Franc Leskoček.

Glavna prireditelj bo v največjem delavskem središču Gaberju in sicer v »Mladinskem domu« in tudi znanj nje. Mogočen spoved se bo pomaloma po vseh glavnih celjskih ulicah v delavsko središče. Udeležilo se ga bo okoli 120 podružnic. Vsak okraj bo prikazal, kaj zmore in kaj je doslej storil za obnovo svobodne domovine ter za delavsko kulturo. Prijavljenih je mnogo pevskih zborov in godb, Sponsniki znani, znamenje delavsko-kmečke solidarnosti, se bodo prodajali po 2 din.

V nedeljo, 14. oktobra, vsi v Celje!

Program Osvobodilne fronte je program vsega slovenskega naroda

nosili Cirila, za njim pa Marijo, Jožeta, Martina in Tomaža. Potem jih je bilo še petnajst, ki so lahko sami hodili. Pot navzdol ni bila nič manj naporna kot prej navzgor. Nosajci so še le pogosteje spotikali in padali kot prej. Nosila so pri hoji silila naprej in jih porivala navzdol. Rane na ramah so postajale vse bolj pekoče.

Marija je pri nošnji najbolj trpela, zakaj rana v trebuhu se ji je pri tresljajih razbolela, da je padala v nezavest. Toda znova in znova je prišla k sebi. Mučila jo je strašna žeja. Preprosila je tovariše, da ji niso pokrili obraza s šotorskim kričkom, in tako je od časa do časa odprla usta in lovila dež, ki je neprestano padal izpod neba.

Se večeraj je bila Marija zdrava. Bilo ji je komaj šestnajst let in vsakemu je bilo toplo v duši, ko je gledal njeno mladost. Ranjence so rane manj sklele, ko jim je stregla Marija. Večeraj pa je zadelo tudi njo. Bili so na vrhu majhnega grička, ko so jih nenadoma obkolili. Zafrotale so mine in zaregljale strojnice. Po eni uri je ubilo strojničarja Jerneja in njegovega pomočnika. Takrat je pograbil za strojnico Ivan. »Ti boš moja pomočnica,« je rekel v nasmehu. »Pa bom,« je dejala in se tudi nasmešnila. Potem se je ves čas tiho smehljala, ko je polnila okvirje in jih podajala Ivanu. Njuna strojnica je tako pridno rejgljala in ni pustila sovražnika niti za korak naprej. Potem je zafrotalo tik nad glavo in počilo. Ivan je bil mrtev, njo pa je zadelo v trebuh.

»Umrli bom,« je dejala, ko so jo zvečer naložili, da jo odnesejo s seboj. Glas ji je bil slaboten, toda miren. Za trdno je vedela, da bo umrla, pa je ni bilo strah. Žgale so jo bolečine, pa ni niti enkrat zastokala.

Tovarišem je bilo hudo. Hudo jim je bilo za Jernejem in njegovim pomočnikom, hudo za Ivanom in za vsemi drugimi. Toda tako hudo jim ni bilo za nobenim kot za Marijo. »Ne boš umrla,« so tolašili bolj sebe kot njo.

Toda ona ni rekla, da bo umrla, zato, da bi jo kdo tolašil. Vedela je, da bo umrla, zato bi rada, da bi je ne nosili s sabo. Dvanajst ljudi se bo mučilo z njo, ona pa bo umrla. V dolini bodo zasede, prebjati se bo treba skozi in dvanajst ljudi ne bo prostih. Nositi jo bodo morali in jo hraniti! Koliko jih lahko parade zaradi nje. In ona bo umrla. Čutila se je krivo pred tovariši.

Rada bi jih prosila: »Pustite me, ker bom umrla!« Pa si ni upala. Še nikdar niso nikogar pustili. Prav to je dajalo vsem pogum, da so vztrajali v najhujšem boju. Zavest, da ni nihče sam, jim je dajala moči. Kljub temu, da je ležalo kot prošnjca v njih, da le ranjen ne bi bil, jih je vendar tolašila misel: ne bodo me pustili obležati. Zato se ni upala prositi, da bi jo pustili. A čutila se je krivo pred njimi. Umrli bo, a toliko jih lahko pade zaradi nje. In vendar ji je bilo tako toplo pri sruč, ko so jo vzeli s seboj.

Počasi se je spuščal bataljon navzdol. Vse naokrog je ležal gozd, tema je bila skoraj neprodna in nihče ni vedel za pot. Samo smer so si slutili. Začrtana je bila v njihovih izmučenih dušah: tam zadaj so tanki in avtomobili, spredaj pa je gozd, je ozka dolina in pot skozi njo, ki jo bo treba prečkati. Mogoče so tam zasede, toda na drugi strani je spet gozd, je strmo pobočje, hrib, dolina, nekeje daleč pa hiše, kjer imajo seno in imajo krompir ter vola v hlevu.

Po trikrat so se zamenjali nosajci, po trikrat so počivali, noč se je že nagibala h kraju, ko so šele prišli do doline. Tu so se predhodnice same šplazile naprej, se vrnile in nato je vse bataljon previdno prečkal pot. In zopet je bilo treba iti v rob, zopet so jim pljuča soplja kot bi jih hotelo zadušiti.

Tudi Jože se je čutil krivega pred tovariši. Vedel je, da jim je samo v breme, pa si ni mogel pomagati. Njega je zadelo že pred dobrim letom. Takrat so napadali postojanko, pa mu je bomba raztrgala stopalo. Potem se je zadržal med tovariši, ves čas brez zdravnika. Ko je čez mesece prišel v bataljon zdravnik, je bilo že pozno. Rana se je zarasla, toda stopalo je ostalo izmalničeno in Jože ni mogel hoditi. Ko so bili v taborišču, je sicer krevsal ob palici, pomagal v kuhinji, pomagal čevljarjem, toda pri vsakem večjem premiku so ga morali tovariši nositi. Kot v Marijo, se je tudi v Jožetove močgane zarezala misel: dvanajst ljudi se muči s teboj. Treba se je prebijati skozi zasede, treba je iti v hrib, se spuščati navzdol po spolzki poti in zatajevati bolečine, ki so jih povzročale rane na ramah.

Jožetu je bilo težko v duši. Rad bi se jim bil odložil za njihovo trpljenje in črtivnost. Rad bi jim povedal kako smešno, da bi se zasmejali,

tako kot včasih v taborišču. Toda ni bil čas za smeh niti za govorenje. Ko so prečkali pot, je bila za povedana stroga tišina, ko pa so rili v hrib, so hile še lastne misli vsakemu v napoto.

Začelo se je svetlikati. Ko ni ne bili utrujeni na smrt, bi bila sedaj pot lažja, ko so videli korenine in skale pred sabo. Toda sedaj so se spotikali in se zaletavali zaradi utrujenosti in zaradi slabosti, ki jih je obhajala, ker že tri dni niso nič jedli.

Ko so prišli na vrh, je bil že dan. Kake pol ure red sabo so zagledali večjo travnato planoto. Ker je bilo podnevi nevarno iti čez planoto, so morali v gozdu počakati noči. Polegli so in razen straž in ranjencev so v trenutku vsi zaspali.

Se vedno je padal dež. Ni deževalo v gostih curkih, da bi se izlilo, temveč je prišlo drobno in gosto, kar je napovedovalo še dolge deževne dni. Okrog hribov so se vlačile grmadaste deževne megle in od severovzhoda je pihal mrzla burja.

Stražarji so se zavijali v svoje mokre odeje, stopicali sem in tja in jih je stresal mraz. Proti podnevu so se zaradi mraza tudi ostali prebujali. Zdaj se je dvignil ta, zdaj oni, šel kot pijan parkirat v krogu, nato pa se zopet zleknil na mokra tla.

Potem je zopet prišla noč in bataljon se je podal na pot. Spredaj je šla predhodnica, za predhodnico so nosili Cirila, za njim Marijo, Jožeta, Martina in Tomaža. Potem jih je bilo še petnajst, katerih rane so bile manjše in so sami hodili.

Ko je bataljon prišel na plano, je počilo. Zaregljale so strojnice in zafrotale mine. Takrat je Ciril čutil, kako so se nosila pogreznila in takoj nato je bil na tleh. Streljanje pa se je nadaljevalo. Slušal je tudi vpitje, potem pa se je vse skupaj oddaljvalo in je nazadnje v daljavi utihnilo.

Ciril je ostal sam. Odgnil je šotorsko krilo, pa ni videl drugega kot globoko noč. Mukoma se je nekoliko dvignil, da bi prisluškoval. Nikaškega glasu ni ujel, ne od svojih ne od sovražnikov. Le dež je šumel, ko je padal na listje.

Legel je in si potegnil krilo čez glavo. Potem je čakal česa? Ko bi vedel. Najbrže smrti. Morda bi prišel kak kmet, ga našel in ga naznamil. Morda ga bo odnesel na svoj dom in ga skrival, dokler ga ne bodo prišli njegovi iskati. Morda bo že jutri padel belim v roke, ko bodo tod okrog stikali za sledovi,

Ali, pa ne bo nikogar in bo moral umreti od vsega hudega.

Dež je enakomerno udarjal na šotorsko krilo. Ker je bil pokrit tako, da se ga je tiščalo, ni držalo vode in mu je vlaga pronicala skozi obleko prav do kože. Od zgoraj je bil ves premočen. Zdaj pa je vlaga silila k njemu tudi od spodaj. Treslo ga je, deloma od vročice, deloma pa od vlage in mraza.

Zdaj je bil zopet sam kot takrat v kurtniku. Prav nič ni vedel, kaj se bo zgodilo z njim. Toda izmed vsega se je najbolj bal tistega trenutka, ko bodo odgnali šotorsko krilo in se bo posvetilo...

Zaprj je oč, da bi zaspal. Toda spanca ni bilo. Minile so že ure, ko je začel korake, ki so se bližali. Potem je čul šepetajoče besede. Hotel se je dvigniti, pa se je nekdo sklonil in zapepetal:

»Pst, mi smo.«

Zdaj je vedel, da so njegovi. V duši mu je postalo toplo, kot bi ležal doma in bi mu mati položila roko na razbolelo rano.

Hitro so dvignili nosila in ga odnesli. Pri hoji niso prav nič pazili in ga je treslo kot še nikoli. Toda skoraj pozabil je na bolečine, ki so mu delale slabost.

Ni vedel, kako dolgo so ga nosili. Čutil je le, da so se nosajci že večkrat zamenjali. Toda počivali niso pri tem nikoli. Šele čez dolgo časa so postavili nosila na tla. Začul je govorenje. Zdaj je vedel, da je med svojimi v bataljonu.

Potem so spet dvignili nosila. Zdaj se ni mogel več premagati. Odgnil je šotorsko krilo in se mukoma nekoliko vzpel kvišku. Bil je že dan. Zagledal je dolgo kolono ljudi. Za njim so nosili Marijo, Jožeta, Martina in Tomaža. Po štirje in štirje so se mučili z nosili, po osem jih je hodilo zraven za zamenjo. Ciril je spet legel in zapri oč. Toda slika kolone z ranjenci se je trdno vtisnila v njegov spomin. Zdelo se mu je, da je to slika njihove dolge poti od prvih dni, ko je šel v gozd. Včasih so nosili Toneta, Miho, Pepco, Francko, Ivana in bog ve, kako vse so se imenovali ranjenci, ki jih je bilo treba nositi. Zdaj nosijo njega, Marijo, Jožeta, Martina in Tomaža. Prihodnjič bodo morebiti Slavka, Jurija, Matevca in Tomčka. In to bo šlo kar naprej, dokler... Da, dokler ne bodo prišli na vrh, ko ne bo tema, temveč bo gorj sijalo, sonce in na oni strani ne bo gozd, temveč bodo bele hiše in široke poti,

Nasé gospodarstvo

Povezanost med kmetijsko in industrijsko proizvodnjo in cenami

Naséga kmetja po vsej Jugoslaviji, zanima današnje prvenstvo, dve vprašanji. Prvo, po kakšnih cenah bo mogli prodati prevešča, svojih kmetijskih in živinorejskih pridelkov, drugo pa, kako bo prišel do denarja, ki ga potrebuje za plačilo davka, za plačilo svojih obveznosti, za plačilo svojih obveznosti, za plačilo svojih obveznosti...

so bile cene določene po stvarnih proizvodnih stroških, ki jim je bil dodan zaslužek. Ker so se med tem dvignile cene surovin in goriva, so morale seveda tudi tovarne prvenstveno povežati svoje cene, ne da bi zato kaj več zaslužile. Le tako so namreč mogle vzdržati svoje obratovanje. Posledice dvigovanja cen sta občutila tudi delavec in namešteneec, ki ponedelje nista mogla več živeti od svojega zaslužka. Po nekaterih federalnih enotah je moral delavec ob istem zaslužku plačati kruh dvakrat, krompir šestkrat, meso šestkrat, mast devetkrat dražje itd. Delavec je zato moral pogosto zapustiti svoje delo v tovarni, kar je bilo za družo zagotovilo življenjske pogoje.

Nedvomno se najdejo še danes tudi v industriji spekulanti, ki skušajo z različnimi nestvarnimi proračuni doseči, da bi jim oblast odobrila višjo ceno. Z višji cenami, ki niso v skladu s stroški proizvodnje in dopustnim zaslužkom, se skušajo obogatiti na račun vsega našega gospodarstva in ljudstva. Proti takim spekulantom se tudi v industriji vodi boj, kakor v vseh drugih gospodarskih panogah. Dejstvo je, da od poviševanja cen nimajo koristi niti kmet, niti delavec in niti kateri koli drug pošten državljani. Zaradi višjih cen dobi manj blaga, več pa ga sploh ne dobi, ker ga spekulanti zadržujejo in tako izkoriščajo pomanjkanje in gospodarske težkote, da bi se obogatili na račun delavca in kmeta. Tesno povezan z odgovorom na prvo vprašanje je tudi odgovor na drugo. Ker ne moremo računati na zadosten uvoz industrijskih proizvodov, moramo sami iznajti pot, ki nas vodi do napredka naše industrije, da bomo doma izdelali vse industrijske proizvode, ki jih potrebujemo. V obnovi naše industrije je naše delavstvo doseglo izredne uspehe. Danes imamo na razpolago več tovarn, kakor jih moramo pravčasno zalagati s surovinami in gorivom. Po neki statistiki bi zmoglo naše tovarne danes izdelati že mesečno nad 10 milijonov metrov platna in blaga, okoli 1.000.000 parov

podplate. Star gumi nam je tudi nujno potreben za izdelavo plaščev in zravnice za avtomobile in kolesa. Upoštevanje važnost in nujnost zbiranja starega gumija so zvezna ministrstva za trgovino in preskrbo, za rudarstvo za notranje zadeve, za narodno obrambo in za kmetijstvo v skladu s pogodbenimi organizacijami AFZ, USAOJ, ESZDN in z Državnim podjetjem za promet z odpadki sklenila, da organizirajo v vsej državi od 17. do 31. oktobra vseljidska akcija zbiranja starega gumija. Da bi pa ta nova vseljidska akcija imela tudi pri nas čim večje uspehe, je iniciativni odbor za pospeševanje obnove v Sloveniji izdelal naslednja navodila:

1. V vsakem okrožju, okraju in kraju naj se čimprej sestanejo zastopniki OF, AFZ, ESZDN in ZMS ter skupno z zastopniki narodnih odborov, izvršijo vse potrebne agitacijske, propagandne in organizacijske priprave, in sicer:
  1. Skupno naj izdelajo delovni načrti zbiranja akcije, tako da bodo v času od 17. do 31. oktobra organizirali posebne tehnične dneve med posameznimi množičnimi organizacijami, odnosno med posameznimi učnimi, kvartirni in krajevnimi tehničnimi skupinami.
  2. V stenščini dnevnih, tednih in zborovanjih naj ljudstvo pojasnjuje važnost in potrebo zbiranja starega gumija ter z vsemi razpoložljivimi agitacijsko-propagandnimi sredstvi zainteresirajo ljudstvo za sodelovanje.
  3. Vsi občinski in lokalni iniciativni odbori naj postavijo osebo (osebice), ki bo prevzemala zbran gumi ter izdajala potrdila.
  4. Na krajevni občinski in lokalni razglašuje kraj in čas, kakor tudi ime osebe, ki bo star gumi v imenu množičnih organizacij sprejemala.
  5. V teku same zbiralne kampanje, morajo vsi občinski in lokalni odbori, ki so se ustanovili za namen zbiranja starega gumija, zagotoviti za promet z odpadki (Ljubljana, Vošnjakova g. 22b) o količinah zbranskega gumija ter o morebitnih nedostatkih, ki bi se pojavili v teku same zbiralne akcije.
  6. Državno podjetje za promet z odpadki bo o prispelih poročilih obveščalo iniciativni odbor za pospeševanje obnove v Ljubljani, ki bo vodil celobno zbiralsko akcijo in bo rezultate objavljaval v ljubljanskih dnevnikih. Vsi okrožni, okrajni in krajevni iniciativni odbori bodo prejeli pravčasno obveščila, v katerih je potrebno zbiralsko akcijo, posebno za prevoz starega gumija. Kakor vse dosejanje, tako tudi ta zbiralska akcija ne bo brezplačna. Državno podjetje za promet z odpadki bo odkupovalo zbran gumi po naksimiranih cenah, množične organizacije pa bodo ta denar porabile za zaščito neprebranih otrok. Zavežimo se, da je tudi vseljidska akcija za zbiranje starega gumija del skupne borbe za boljše in srečnejše življenje. Zato pokažimo pri pripravah kakor tudi v sami akciji vsi potrebni iniciativni poštvovalci in iznajdljivost.

in prevoznik, ki mu je treba določiti posebno pot in način prevoza, ki bo odgovarjal zahtevam, ki jih postavlja za prevoz starega gumija. Iniciativni odbor za pospeševanje obnove, ki ga vodi vodja akcije, mora zagotoviti potrebne razpisne pogoje, in sicer:

1. Vsi občinski in lokalni odbori, ki so se ustanovili za namen zbiranja starega gumija, morajo zagotoviti potrebne razpisne pogoje, in sicer:
  1. Vsi občinski in lokalni odbori, ki so se ustanovili za namen zbiranja starega gumija, morajo zagotoviti potrebne razpisne pogoje, in sicer:
    1. Vsi občinski in lokalni odbori, ki so se ustanovili za namen zbiranja starega gumija, morajo zagotoviti potrebne razpisne pogoje, in sicer:

Kdaj bo tega konec?

V torek okoli šeste ure zvečer se je zgodila na Prulah prometna nesreča: tri smrtno žrtve! Trije ljudje so izgubili svoja življenja na krivdi lakomiselnega in brezvestnega človeka, ki ne bi smel nikoli sedeti v avtomobilu za volanom, po krivdi šoferja Vokača Janka. Ljudstvo popolnoma upravičeno stiska pesti in z največjim gnevom zre za nekaterimi vozači motornih vozil, ki v divjijo brzino vozijo po prometnih ulicah in cestah. Kdaj bo teh poročil o prometnih nesrečah konec? Kdaj bo oddelek v splošni bolnici, kjer se zdravijo žrtve prometnih nesreč, prenehal biti premajhen? Ali ni tem divjakom na avtomobilih in motociklih dovolj invalidov iz komaj končane vojne? Vse dokler bodo upravljali motorna vozila ljudje, ki jim ni zaupati niti samokolnice in ki nimajo nobenega človeškega čuta do svojega bližnjega. Toliko časa se stanje ne bo izboljšalo.

Pogoj, da se človeku zaupa motorno vozilo, ni čisto šoferski izpit, temveč tudi to, da je resnično izkušen in vreden vozač, ki se znajde v vsakem primeru na ulici. Poznatni in spoštovani mora prometne zakone, računati na ljudi, ki prihajajo z dežele in ki niso vajeni velikega prometa, in na otroke. Niso redki primeri, ko so vprav šoferji s prisenbostjo in znanjem preprečili marsikatero težko nesrečo. Čast jim! Boj pa onim, ki so izbrali ulice in ceste za prostor, kjer se uče voziti, vsem tistim, ki pijani upravljajo motorna vozila, in vsem onim, ki iz objestnosti in podivjanosti izpreminjajo mestne ulice in nevarne ovinke v navadna dirkališča! Tem ljudem je treba za vedno iztrgati volan iz rok!

Del krivde prometnih nesreč pa leži tudi na pešcih in kolesarjih, ki se ne držijo prometnih predpisov. Dolžnost slehernega je, da pazi nase in na svojega bližnjega, da ne hiti čez ulico brez misli, ampak da vedno računa na osebe, ki so vsak čas v svoji lakomiselnosti pripravljene da povzročijo nesrečo.

Veliko vlogo pri nesrečah igra alkohol. Kakor pešec-pijanec misli, da so vse ulice njegove in kolovratno z enega konca v drugega, tako tudi pijan šofer ali kolesar ne vidi drugega kakor samega sebe. Zato s pijanci, pa naj so v avtomobilih za volanom, ali na kolesih ali pa peš: v zapor! Naj s svojimi pijanimi glavami sede toliko časa, da se bodo za vedno spametovali in nikoli več izpostavljali sebe in bližnje v nevarnosti; če so pa zakrivil smrt zaradi pijanstva, brez vsakih olajševalnih okoliščin pred sodišče, ki naj jim izreče obsodbo, kakršno so oni dodelili svojim žrtvam!

V zadnjih dneh so dobila vsa motorna vozila evidenčne tablice. Naša dolžnost je, da vsakega avtomobilista, motociklista in kolesarja, ki se ne pokorava prometnim predpisom, prijavimo oblastem, ki bodo poskrbela, da mu bo enkrat za vselej splahnela strast po izpostavljanju ljudi v smrtno nevarnost.

Poleg človeških žrtev se pa pri teh nesrečah tudi uničuje narodno premoženje. S posameznimi deli motornih vozil je danes tako težko, da jih skoraj ni moči nadoknaditi, a taki ljudje niti ne pomislijo na to, njim je glavno, da zadošče svoji pustolovski strasti, ne oziraje se ne na levo ne na desno.

V boj proti tem brezvestnim! Prijavljajmo jih oblastem, brez milosti jih zasledujmo, pa naj bodo v civilni obleki ali v uniformi! Pomagajmo naši narodni milici, ki je že na delu in ki je priprava, da se onemogočijo tipi, podobni Vokaču Janku!

Sprejem v dijaške domove

V uršulinski internat so sprejeli: Tereslav Emili, Klein Cveta Ivana, Sodja Helena, Jokič Marija, Pucher Mihaela, Žerik Jerica, Rupert Miroslava, Bajec Vlasta, Vrabec Marija, Mrhar Emiliya, Skubic Marija, Keber Frida, Setnik Zvonka, Zupan Cecilija, Potočnik Františka, Jarc Tereza, Lužar Vida, Jereb Dunja, Devetak Laura, Jezovšek Vanda, Tomšič Majda, Glušček Anica, Kralj Tereza, Tomažič Elvira, Vidmar Rozalija, Pavliha Ida, Fink Marija, Pečnik Marija, Kos Stanislava, Jerič Marija, Vihtelič Aleksandra, Križman Marija, Čerčan Marija, Goršič Gabriella, Meden Ivanka, Petkoš Ivana, Sertič Soča, Zilndra Marija, Maček Antonija, Sever Amalija, Steblaj Danica, Berčič Anica, Mauri Maksimilijana, Urbas Jožefa, Petkovešek Milica, Znidaric Marija, Peterelj Silva, Škufca Cveta, Cerar Vilka, Grebenc Mara, Mošič Marija, Antičević Nikolaj, Zidaric Zdenka, Potokar Tereza, Biček Matilda, Rupar Marija, Hudoklin Marija, Pečnik Marjeta, Maticič Pavla, Gašček Stanislava, Debevc Nada, Počkar Kajka, Kodrič Darinka, Mervič Metoda, Perina Františka, Čibej Vlasta, Kotušek Nadja, Živkovič Mara, Brelih Marta, Maticič Leopolda, Trček Ljudmila, Krašovec Ljuta.

Potovanja v Slovensko Primorje

Ministrstvo za notranje zadeve NVS sporoča, da izdaja potna dovoljenja za potovanje v Slovensko Primorje (A in B zona) I. divizija Narodne obrambe v Ljubljani. Potna dovoljenja, ki jih je doslej izdalo ministrstvo za notranje zadeve, so veljavna do vključno nedelje 14. t. m.

Potna dovoljenja bo I. divizija Narodne obrambe izdala le onim, ki bodo dokazali nujnost potovanja. Prošnjo za potno dovoljenje naj presili vsaj tri dni pred potovanjem pri četrtih odbori in pri krajevnih odbori, ki jih bodo predali preko okrajnih okrožnemu narodno osvobodilnemu odboru in ta I. diviziji Narodne obrambe v Ljubljani. (Z Kabineta ministra za notranje zadeve.)

Ustanovitev dveh mešanih delniških družb za veletrgovino

»Zeleznina« d. d. V torek 9. t. m. je bila v prostorih Zbornice za TOI pod predsedstvom referenta trgovinskega ministrstva, dr. Dolžeta Schauerja ustanovljena mešana delniška družba »Zeleznina« d. d. v Ljubljani. Trgovinskega ministra je zastopal šef trgovinskega političnega odseka pri trgovinskem ministru, dr. Pavle Kreutzer, ki je v svojem nagovoru omislil pomen sodelovanja vseh treh sektorjev, državnega, zasebnega in združenega po načelu, da je treba koristiti posameznika skladno s koristmi skupnosti. V imenu trgovinskega ministra dr. Lada Vavpetiča je držbi sporočil njegovo pozdrave in želje za uspeh in uspeh. V upravnem odboru je bil izvoljen za predsednika načelnik ministrstva trgovine, dr. Viktor Maček, iz državnega sektorja so bili izvoljeni še tovariš Segma Matija, Seunig Vital, Primož Franc in Marolt Milan, iz združenega sektorja pa tovariš Ciril, iz zasebnega sektorja pa tovariš Pinter Ferdo. Trgovci iz Maribora, Vencleslav Breznik, Fran Stupica, trgovca iz Ljubljane ter Drago Hudnik, instalater v Ljubljani.

V nadzornem odboru so za državni sektor tovariš Jarc Andrej, Grohar Jože in Pavlica Miro, združni sektor zastopa tovar. Kristan Cvetoč, zasebni sektor pa tovar. ing. Boleslav Likar. Namestniki so za državni sektor tovar. dr. Otrin Jakob, Požar Vera in Cop Antonija, za zasebni sektor pa tovar. Slavko Pintar iz Kranja in Stražisar Avgust iz Ljubljane.

Družba ima svoj sedež v Ljubljani, v ulici Namen družbe je, da nakupuje in prodaja na debelo doma in v tujini železo in vse v železniko in instalatersko stroko spadajoče izdelke, kakor tudi kmetijske stroje in orodje vseh vrst, da sodeluje pri izvozu in uvozu gori naštetih predmetov, da ustanavlja ali pridobiva podjetja iste stroke in naprave ki naj služijo namenom podjetja da razširja lastno podjetje z ustanavljanjem podružnic in zastopstev, poslovalnic in zalog, doma in v tujini, da sodeluje pri podjetjih z enakim ali sličnim namenom, da usmerja proizvodnjo domačih tovar. varen glede na potrebe domačega trga in da izvršuje vse trgovske posle, ki jih družbi poveri država.

»Tkanina« d. d. Pod istim predsedstvom je bila ustanovljena ustanova skupščina mešane delniške družbe »Tkanina« d. d. v Ljubljani. V imenu trgovinskega ministra dr. Lada Vavpetiča je novi družbi sporočil ministru pozdrave šef trgovinskega političnega odseka tovar. Pavle Kreutzer. V upravnem odboru je bil izvoljen za predsednika tovar. dr. Orožnik Josip, načelnik ministrstva tr-

govine in preskrbe, iz državnega sektorja so bili izvoljeni še tovariš Novak Franjo, direktor Navoda, inž. Vehovar Miloš in Stemberger Drago, predsednik Prerada, iz zasebnega sektorja trgovci mlakar Ivan, Skofja Luka, Lampe Vilko, Smid Andrej, Šturm Rudolf in Souvan Leo ml., vsi iz Ljubljane, iz združenega sektorja pa tovar. Kristan Cvetoč, zastopnik »Izob«-a, in končno še tovar. Boj Edl, uradnik pri Zavodu za izredne nabavke.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni iz državnega sektorja tovariš Jurca Josip, Jeriček Zlatko in Munda Valter, združni sektor zastopa tovar. dr. Žakelj Ciril, zasebni sektor pa tovar. Sternecki Rudolf, trgovci iz Celja, Namestniki so za združni sektor tovariš Kramar Zmagomir, dr. Humar Ivan in Košer Stane, za zasebni sektor pa trgovca Zidar Anton in Ljubljane in Arnske Peter iz Kranja. Določeno število delnic je pridržanih za one trgovce, ki se iz tehničnih razlogov te ustanove skupščine niso mogli udeležiti. Na skupščini je zastopal javnega tožilca tovar. Lovrač.

Družba ima svoj sedež v Ljubljani, njen namen pa je, da nakupuje in prodaja na debelo doma in v tujini vse vrste manufakturnega blaga, da sodeluje pri izvozu in uvozu gori omenjenih predmetov, da ustanavlja ali pridobiva podjetja iste stroke in naprave, ki naj služijo namenom podjetja, da razširja lastno podjetje z ustanavljanjem podružnic in zastopstev, poslovalnic in zalog, doma in v tujini, da sodeluje pri podjetjih z enakim ali sličnim namenom, da usmerja proizvodnjo domačih tovar. varen glede na potrebe domačega trga in da izvršuje vse trgovske posle, ki jih družbi poveri država.

V našem poročilu o ustanovitvi mešane družbe »Vino« d. d. (Slov. Poročevalec 4. t. m.) se mora pravilno izjaviti, da je bil za predsednika izvoljen tovar. inž. France Adamič, v upravnem odboru pa med drugimi tovar. dr. Jos. Zdošek in inž. Ivo Zupančič.

V bivši Dom kneginje Zorke so sprejeli: Paškulin Jožef, Pavlin Alojz, Zorc Janez, Pungartnik Gregor, Dervovšek Otnar, Sušnik Davorin, Grčar Ivan Rozman Vlastislav, Komina Ciril, Kenda Lado, Ivanc Jože, Ivanc Marijan, Lovšin Rudolf, Lovšin Janez, Pungartnik Edo, Pungartnik Peter, Justin Tomislav, Justin Dragovan, Kozar Janjo, Demsky Narcis, Tomac Branko, Nolmal Viktor, Požar Anton, Vadnjani Andrej, Skrij Emil.

V učiteljskem domu so sprejeti naslednji dijaki: Trampuž Marijan, Kocijan Frane, Bockaj Jurij, Trehovnik Vladimir, Zlobec Ciril, Dernač Alojzij, Salmič Vinko, Krapš Josip, Hočevar Zoran, Zupančič Jožef, Hodnik Silvo, Seunig Jože, Kemperle Janez, Bižal Sašo, Tomšič Marijan, Smrekar Lado, Štrin Ivan, Jonke Janez, Kalcin Julij, Venturini Dušan, Prostor Edmund, Rijavec Milan, Bohinc Ciril, Brunet Janjo, Pajenk Franc, Golja Anton, Sotenskec Peter, Zalar Janko, Korosec Zlatko, Boltin Bojko, Mrak Zoran, Dovgan Ludovik, Kastelec Stefan, Bajda Viljem, Hrovatin Karel, Mauser Jakob, Fefar Anton, Kalcin Italo, Dougan Danilo, Povček Drago, Sadar Franc, Sadar Marijan, Preželj Jakob, Jeras Franc, Sovinar Ivan, Golja Marijan, Železnik Marijan, Kovačič Danimir, Korosec Branko, Razložnik Ivan, Hrovatin Andrej, Smrke Joško, Gregorc Mirko, Leskovec Anton, Sbrizan Fedor, Kifnar Janez, Grampovčan Marijan, Sotič Ivan, Hervatič N., Gulič Karel.

Vsi navedeni naj se vseljijo v omenjene domove v teku nedelje. S seboj morajo prinesiti poleg osebnih prtljagov tudi posteljno perilo (ruba, odeje, prevleke za blazine, brisače, serviete), učenke ki so sprejete v internat v Lichtenturnu tudi po dva krožnika in jedilni pribor). Se prav posebno opozarjamo vse učence in učenke, da prinesejo s seboj živilske nakaznice kakor tudi nakaznice za krompir. Kdor teh nima, mora predložiti potrdilo krajevnega NOO, da ni prejel niti živilske nakaznice niti nakaznice za krompir.

Ker ne razpolagamo še z vsemi prostori, ki smo jih namenjavali urediti za internat, je moglo biti sprejeto le omejeno število učencev in učenek. Kakor hitro bomo mogli razpolagati še z ostalimi prostori v bivšem Domu kneginje Zorke, v uršulnskem internatu, v Lichtenturnu, v učiteljskem domu in prav posebno še v Marjanščici, ki je trenutno popolnoma zasedena, bomo ugodni tudi prošnjam ostalih učencev, o čemer jih bomo pravčasno obvestili. — Iz ministrstva za prosveto.

Gospodarske vesti

Narodna banka Jugoslavije, podružnica v Ljubljani, Knafličeva ul. 7, opozarja vse zamudnike - imetnike potrdil o zamenjanih okupacijskih bankovcih, da se v njihovem lastnem interesu čim prej zglasijo pri njej zaradi končne likvidacije potrdil.

— Pojasnilo o pravilnem frankiranju. Vsi krajevni, okrajni in okrožni odbori se pozivajo, da frankirajo vse svoje dopise, naslovljene na zasebne trgovce in združenje, ker velja štampilica »Službeno« — poštnine prost samo za službene dopise na državne urade. Za vsa nefrankirana pisma morajo naslovni plačevalci kazen.

CISTILNI PRASEK JE KVALITETNO NAJBOLJSI DOBI SE V VSAKI SPECIJSKI TRGOVINI IN ZADRUGI 2691-a

Dnevne vesti

BELEZNICA

KOLEDAR
Petek, 12. oktobra: Maksimilijan.
SPOMINSKI DNEVI
12. 1944. — Zavezniki vkorakajo v Atene.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Lekarina Bahovec, Kongresni trg 12; lekarna Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

VREMENSKA NAPOVED ZA LJUBLJANO

Sestavil dr. Vital Manohin.
12. oktobra, petek: jasno, zjutraj megla in 6°, čez dan 20° in jugozapadnik.
13. oktobra, sobota: isto.

DAJALCEM KRVI

Danes naj se javijo naslednji tov. dajalci krvi na oddelku za transfuzijo krvi od 8. do 10. ure: Bedenčič Alojzij, Mestni dom; Gallé Zinka, Medvedova 14; Havličič Josp, Karlovska 28; Jančar Viktor, Bogiščeva ul. 6; Jarc, Zarnikova 19; Klar Josp, Poljanska 20; Kovac Vera, Rozna dolina, Cesta XIX. št. 16; Majec Marija, Jarska 78; Matanovič Damica, Wolfova 1; Modic Ljudmila, Domojanska 13; Ogrinc Stefanija, Medvedova 5 b; Pavšič Zora, hotel Slav; Peterlini Erak, Celovška 50; Pirnat Anton, Krakovski nasp. 24; Šešek Leopold, Mahničeva 34; Sever Josp, Vogelna 3; Skok Franc, Dolenjska c. 23; Sterman Zinka, Sv. Petra 85; Strekelj Lavo, Zvonarska 11/I; Tome Marija, Parnova 58; Troje Nevenka, Tyrševa 84; Zabukovec Franc, Ciril-Metodova 35. — Na dan dajanja krvi ne zajtrkuje mastnega!

Kinematografi

Kino Union: Sovjetski film »ZAKON VELIKE LJUBEZNI«, sovjetski tehnik. Ob 16., 19. in 21. uri.
Kino Matica: Francoski film »21-GOLETA«, tehnik. Ob 16., 19. in 21. uri.
Kino Sloja: Sovjetski glasbeni film »PASTIRICA IN PASTIR«, tehnik. Ob 17., 19. in 21. uri.
Kino Kodeljevo: Angleški film »BORIMO SE NA MORJU«, dokumentarni film. Ob 20. uri.
Kino Meste: Angleški film »TIHO-TAPČI«, tehnik. Ob 20. uri.

Narodno gledališče

Slovenska otvoritev sezone v dramskem gledališču
16. oktobra, torek ob 20. uri: Ivan Cankar: Za narodov blagor. — Otvoritvena predstava. Izven.
17. oktobra, sredo ob 20. uri: Ivan Cankar: Za narodov blagor. Premierski abonma.
Slovenska drama odvarja svojo prvo sezono v novi demokratični federativni Jugoslaviji s komedijo Ivana Cankarja: »Za narodov blagor«. Z njo nam kaže, da ne moremo pravičljivo tega dne ko z uprizoritvijo dela Ivana Cankarja, našega klasičnega umetnika-tvorca, a obenem tudi najodkritosrdnejšega kritika napak in nedostatkov naših ljudi iz pretekle in polpretekle dobe. Ko je pred 45 leti Ivan Cankar napisal svojo komedijo »Za narodov blagor«, je predvsem žigal tiste negativne strani našega življenja in naših takrat vodilnih plasti, ki so v mnogočem zavirale našo rast in naš razvoj. S takim delom je postal obenem predhodnik in idejni utemeljitelj našega narodnega in osebnostnega boja. Ko tako proslavlja Slovensko narodno gledališče delo Ivana Cankarja kot borca za lepše in dostojnejše življenje, proslavlja obenem v njem tudi delo svojega doslej največjega oblikovalca in tvorca odrske umetnosti.

Radio Ljubljana

PETEK, DNE 12. OKTOBRA 1945
6-530 Pisanje glasba. 6.30-6.45 Napoved časa in izveščanje iz poročil z dne 11. X. 6.45-7. Nekaj slovenskih in srbskih spevov 7-7.15 Pregled sporeda. Objave in potrditve. 7.15-7.30 Klavirski koncert: Mozart in Chopin. 7.30-7.45 Napoved časa in poročila. 7.45-8. Dve operni fantaziji P. I. Čajkovskega in J. Weinbergerja. 8-12.30 Slavnostne koračnice in predigre iz oper. 12.30-12.45 Poročila. 12.45-13. A. Roussel: III. simfonija (g mol) 13-13.20 Napoved časa, pregled tiska. Objave in pregled sporeda. 13.20-14. Koncert M. R. O. 18-18.45 Glasba južnih Slova. nov. 18.15-18.30 Poročila komisije za ugotavljanje vojnih zločinov okupatorjev in njih blazev. 18.30-18.45 Slavnostna glasba in ples iz XVII in XVIII. stol. 18.45-19. Ljudska univerza Radia Ljubljane: Franc. ce. Uršič: Populizacija upodabljalne umetnosti. 19-19.20 Napoved časa. poročila. Objave in pregled sporeda. 19.20-19.40 Trio Radia Ljubljane. 19.40-20. Ljudska univerza: Leopold Stanek: Šiba bajka. 20-21 Simfonični koncert. 21-21.15 Vokalni koncert sopranistke Nuše Kristanove: Skladbe Oskarja Deva. Pri klavirju profesor C. Svetko. 21.15-21.40 Komorni koncert. 21.40-22. Koncert violončelnika Leopolda Staneka. Pri klavirju prof. Pavel Sl. vic. 22-22.15 Oddaja za tovariše v taboriščih po Nemčiji (tov. Pešek). 22.15-22.30 Dnevnik Radia Ljubljane. 22.30-22.55 Beethoven: Fidelio, predigra. Rebaud: Nočna procesija. 22.55-23. Najvažnejše novice dneva.

Filip Podbevšek
OBIRSKA ULICA ŠTEV. 4
trgovska agencija za vrčami
Nova telefonska št. 29-86

PARKETE

DOBAVLJA, POLAGA,
STRUŽI IN VOŠCI

ANTON BOKAL

Ljubljana,
RESLJEVA CESTA ŠT. 23
Telefon inter. 35-56

Tvornica za dušik d. d. Ruše v Rušah

ZOPET PROIZVAJA IN DOBAVLJA UMETNA GNOJILA:
APNENI DUSIK ZA GNOJENJE, NEOLJENI APNENI DUSIK
ZA HITRO KOMPOSTIRANJE IN DESINFEKCIJO TER
NITROFOS. 2693-a

PRESKRBA

DELITEV MESNIH KONZERV
Potrošniki okroglega mesta Ljubljane prejmejo v soboto 13. t. m. dopolne pri svojih stalnih mesarjih na 3 odrezke »okt. b, c, d« osnovne živilske nakaznice, izdane od MOOF — odsek za preskrbo v Ljubljani po 1 dozo zmlate govedine na osebo za dobo 3 tednov. Doza ima 34 dkg čistega mesa.
Zdravstveni zavodi in bolniki prejmejo ustrezajočo količino mesnih konzerv za dobo 1 tedna.
Prodajna cena za mesno dozo je 22 din. Za vsako vrstno prazno dozo mesarju prejme potrošnik 2 din. Ker so te doze važna surovina za našo industrijo, jih naj potrošniki brezpogojno vse vrnejo. Mesarji prejmejo mesne konzerve v petek 12. t. m. ob 15. uri v Gregorčevem skladu na Gospodarski cesti št. 1. Prazne doze in kartone vrnejo mesarji v ponedeljek 15. t. m. od 8. do 12. ure v skladišču »Navoda«, Klavniška ulica.
Odrežke predložijo mesarji v ponedeljek 15. t. m. na Navodu, Ljubljana, Novi trg 4/II, soba št. 14. — Pozivamo vse mesarje, da vrnejo tudi še ostale mesne konzerve na mestno klavnico 15. t. m. Prav tako morajo istega dne vrniti vse prazne doze in doze v Slamičovo tovarno na Viču.
Ker konzerv ni mogoče odpirati in deliti na drobno, naj si potrošniki sami previdno razdelijo porabo. Ko konzerve odprete, jih takoj porabite!

PRIJAVE ZA DODATNE ZIVILSKE NAKAZNICE ZA DELAVCE

MNOO — Oddsek za trgovino in preskrbo sporoča, da se vlagajo prijave za dodatne živilske nakaznice za delavce pri najbližjih delih v glavnem mestu Ljubljani za čas od 1. do 28. t. m. na način, kakor v mesecu septembru. Podjetniki vložijo prijave, potrjene od sindikatov, pri mestnih četrtih najkasneje do 14. t. m. Mestne četrti take prijave takoj pregledajo, potrdijo upravičenost in pošljejo MNOO — Oddsek za trgovino in preskrbo, palača Beta, I. nadstropje.

TELESNA VZGOJA

Zaključne točne mladincev v skupinskih streljanju

Najboljše mlade strelce ima FD Krim
Če si minulo soboto ali nedeljo popoldne slučajno krenili po Dolencijski cesti proti Rakovniku, si gotovo opazili, da je na vojaškem strelišču, ki je med tednom navadno prazno, nenavadno živahno. Mladinci, člani strelskih odsekov na novo ustanovljenih telesno-vojnih društev, so se zbirali na strelske točke.
Ze vse polste ki je bilo zelo ugodno za gojitev strelskega športa so ti mladinci redno in z velikim veseljem obiskovali strelske točke. Katere vodstvo je bilo v rokah starejših izkušenih strelcev in tako so bili v razmeroma kratkem času doseženi zavidljivi uspehi.
Tako so nekateri talentirani mladinci uspešno tekmovali že dne 15. julija t. l. na letnih tekmah za »Benedik« vodstvo je posebno odlikoval mladince: Sločar Jazek, ki je dosegel 35 krogov od 40 možnih. Tudi lepo število drugih mladincev ni doseglo zlastajale za njim in od vseh do »vaje so se teži stalno izboljševali.
Pri rednih vajah so se poudarili FD Krim navadno najbolj obsejal, vendar tudi mladinci ostalih društev niso mnogo zaostajali, a tako da je bilo vprašanje, kdo bo zmagal bolj ali manj odprto. Vsek strelski odsek poseameznih telesno-vzgojnih društev je prijavil le po eno dobro skupino, razen Krima, ki je prijavil kar dve.
Tako je bilo treba skoraj računati, da bodo zmagali mladinci FD Krima. kar se jim je tudi posrečilo, vendar so se tudi ostale skupine debale zelo dobro, kar je razvidno iz naslednjih končnih rezultatov:
1. FD Krim II. 155 krogov. 2. FD Krim I. 146 krogov. 3. FD Udarnik 145 krogov. 4. FD Svoboda center 118 krogov. 5. FD Svoboda vzhod 102 kroga.
Med poseamezniki po se odlikovali zlasti mladinec Matos Lofze (FD Krim), ki je dosegel 1 mesto s 74 krogov, drugi je bil mladinec Krečar Saka (FD Udarnik) z 68 krogov, tretji Marelj Dušan (FD Krim) s 69 krogov, četrti Pahernik Ivan (FD Krim) s 58 krogov, peti Urek Stane (FD Udarnik) s 45 krogov itd.
Prihodnje leto bodo strelski odseki še pridneje obiskovali strelske vaje kajti do sedaj uspehi so jim dali mnogo zadoščanja in novo pobudo za nadaljnje uspešnostvanje.
Ker se že bliža pozna jesen smo s to tekmo oficijalno zaključili letošnje strelske vaje na strelišču. P. C.

Razpis

godzdnega teka in medmestnega lahko-atletičnega tekovalnja na jeseni in zimo. Telesno vzgojno društvo na jesenih razpisuje za jutrišnje sobote gozdni tek atletov in smučarjev ter medmestno atletično tekovalnje po naslednjem sporedu:

Roman Smole

Miško
PARTIZAN V ED. V. D. V.
Njegovo izmučeno truplo bomo prepeljali v Spodnje Gameljne. Pogreb bo v nedeljo 14. t. m. ob 15. iz Spodnjih Gameljnov na pokopališče Šmartna pod Šmarno goro.
Spodnje Gameljne, 11. X. 1945.
Globoko žalujoča žena ANICA, hčerka ELZIKA, in redbine: BOŽIC, KRASNOV, PLEVOAR

ZAHVALA

Vsem, ki so spremljali na zadnji poti našo ljubljeno mamo, sestro, teto, taščo in staro mamo

ANTONIJO KOBOLT

posestnico pri Sv. Jederti
iskrena hvala. — Posebno zahvalo smo dolžni primariju dr. Strnadu za njegovo požrtvovalno zdravljenje, duhovščini za spremstvo in poslovlilne besede ter vsem darovalcem cvetja.
Sv. Jedert, Bukovska vas, Prevalje, Brdo, Dolki, dne 10. oktobra 1945.
ZALUJOČI OSTALI

JANEZEK JELINČIČ

Pogreb nepozabnega bo v petek popoldne ob 3. z Zal. kapelice sv. Nikolaja.
Rakek, Ljubljana, 11. X. 1945.
Zalujoči rodbini: FRANCO JELINČIČ in BOZIDAR JAKAO

OSKAR TOMO SMRTNIK

ING. ECON. KOMERC.
Prepeljan bo v soboto popoldne iz Grosupelj na domači dom, Vodnikova cesta 172 (pri soli). — Pogreb bo naslednji dan v nedeljo 14. X. ob 3. popoldne na pokopališče v Dravljah. — Maša zadušnica bo v ponedeljek 15. t. m. ob 7. istotam.
DRAGA SMETNIK, roj. RIHA, žena; ANDREJEK, sinko; JAKOB in OZLA SMRTNIK, starši, ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem, ki so spremljali na zadnji poti našo žalostno smrti premilnoga edinca

FRANCA RITONJA

se najlepše zahvaljujem. Posebej se zahvaljujem še č. g. župniku Stiklerju, sekretarju KO. tov. Al. Vinklerju in tov. Francu Krivogradu, kakor tudi vsem ostalim. Bog plačaj!
Guštanj, 6. oktobra 1945.
Zalujoča OČE in MATI

GENOVEFA BRUMEN

roj. VELNAR
trgovka v Murski Soboti
Murska Sobotna, Ljutomer, Maribor, 6. oktobra 1945.
SMILJANA, NIKIČA, hčerki; Marija Vrabl, roj. Velnar, sestra; Jože in Tona, brata, in ostali sorodniki

ALOJZ VELEPEC

Dragoga pokojnika bomo prenesli iz njegovega začasnega groba na njegov dom, od koder bo v nedeljo 14. t. m. ob 15. pogreb na domače pokopališče.
Beričevo, 11. oktobra 1945.
OF - SKOJ - GAŠ, ČETA - AFŽ

JOZEF ZONTAR - IGNAC

partizan I. varnostne čete Selca
Začasno počiva na Bukovci nad Škofjo Loko.
Na njegovo zadnjo pot ga bomo spremlili 14. oktobra 1945 ob 7. zjutraj izpred hiše žalosti pri Sv. Duhu št. 19.
Sv. Duha, 10. oktobra 1945.
Globoko zalujoči: JOZEF, ANICA, starši; VID, brat; MAGDA, MARIJA, ANICA, sestre, in ostalo sorodstvo

ROMAN SMOLE MIŠKO

PARTIZAN V ED. V. D. V.
Njegovo izmučeno truplo bomo prepeljali v Spodnje Gameljne. Pogreb bo v nedeljo 14. t. m. ob 15. iz Spodnjih Gameljnov na pokopališče Šmartna pod Šmarno goro.
Spodnje Gameljne, 11. X. 1945.
Globoko žalujoča žena ANICA, hčerka ELZIKA, in redbine: BOŽIC, KRASNOV, PLEVOAR

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremljali na zadnji poti našo ljubljeno mamo, sestro, teto, taščo in staro mamo

ANTONIJO KOBOLT

posestnico pri Sv. Jederti
iskrena hvala. — Posebno zahvalo smo dolžni primariju dr. Strnadu za njegovo požrtvovalno zdravljenje, duhovščini za spremstvo in poslovlilne besede ter vsem darovalcem cvetja.
Sv. Jedert, Bukovska vas, Prevalje, Brdo, Dolki, dne 10. oktobra 1945.
ZALUJOČI OSTALI

JANEZEK JELINČIČ

Pogreb nepozabnega bo v petek popoldne ob 3. z Zal. kapelice sv. Nikolaja.
Rakek, Ljubljana, 11. X. 1945.
Zalujoči rodbini: FRANCO JELINČIČ in BOZIDAR JAKAO

OSKAR TOMO SMRTNIK

ING. ECON. KOMERC.
Prepeljan bo v soboto popoldne iz Grosupelj na domači dom, Vodnikova cesta 172 (pri soli). — Pogreb bo naslednji dan v nedeljo 14. X. ob 3. popoldne na pokopališče v Dravljah. — Maša zadušnica bo v ponedeljek 15. t. m. ob 7. istotam.
DRAGA SMETNIK, roj. RIHA, žena; ANDREJEK, sinko; JAKOB in OZLA SMRTNIK, starši, ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremljali na zadnji poti našo žalostno smrti premilnoga edinca

FRANCA RITONJA

se najlepše zahvaljujem. Posebej se zahvaljujem še č. g. župniku Stiklerju, sekretarju KO. tov. Al. Vinklerju in tov. Francu Krivogradu, kakor tudi vsem ostalim. Bog plačaj!
Guštanj, 6. oktobra 1945.
Zalujoča OČE in MATI

GENOVEFA BRUMEN

roj. VELNAR
trgovka v Murski Soboti
Murska Sobotna, Ljutomer, Maribor, 6. oktobra 1945.
SMILJANA, NIKIČA, hčerki; Marija Vrabl, roj. Velnar, sestra; Jože in Tona, brata, in ostali sorodniki

ALOJZ VELEPEC

Dragoga pokojnika bomo prenesli iz njegovega začasnega groba na njegov dom, od koder bo v nedeljo 14. t. m. ob 15. pogreb na domače pokopališče.
Beričevo, 11. oktobra 1945.
OF - SKOJ - GAŠ, ČETA - AFŽ

JOZEF ZONTAR - VLADIMIR

partizan, komandir III. žir. čete
Začasno počiva v žirovskem vrhu. Dvig in njegova zadnja pot miru bo v nedeljo 14. oktobra 1945 ob 7. zjutraj, izpred hiše žalosti, pri Sv. Duhu 15, na staroško pokopališče.
Sv. Duha, 10. oktobra 1945.
Globoko zalujoči: JANEZ, EDVIN, LUDVIK, KAREL, bratje; KATJA, sestra, in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremljali na zadnji poti našo ljubljeno hčerko in sestro

IVANKO BERGANT

PARTIZANKO
ki je padla kot žrtev domačih izdajalcev 12. oktobra 1944 na Šmarni gori v najlepši dobi svoje mladosti, v 21. letu.
Prepeljana bo 13. oktobra na svoj rojstni dom v Medno štev. 39, od koder bo pogreb 14. oktobra ob 15. popoldne na pokopališče v št. Vidu nad Ljubljano.
Medno, 11. oktobra 1945.
Zalujoči: OČE, MATI, BRATA in SESTRI

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremljali na zadnji poti našo ljubljeno hčerko in sestro

JOZETA ZUPANČIČA

mesarskega pomočnika
ki so ga ubili domobranci po nečloveškem štiridnevem mučenju v Škofljici 15. junija l. 1944.
Pogreb bo ob 16. popoldne 12. oktobra 1945 na domače pokopališče, kjer že počivajo tudi druge žrtve domobranskih žlincev.
Ljubljana, Zelimlje, 11. X. 1945.
Zalujoči: Anton Zupančič, oče, Franciška, mati, Tona in France, brata, Franciška in Marija, sestri, in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem sporočamo, da je nam umrla naša nepozabna mati

KEBER FRANČIŠKA, roj. Plasinšek

Pogreb drage rajkne bo v soboto 13. t. m. ob 1/5. popoldne iz kapelice Zavištica sv. Jožefa na pokopališče k Božjemu grobu v stepanju vasi.
Ljubljana, 11. oktobra 1945.
Zalujoči: FRAN, sin; STEFKA in MARIJA, hčerki, ter sorodstvo

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem sporočamo, da je nam umrla naša nepozabna mati

KEBER FRANČIŠKA, roj. Plasinšek

Pogreb drage rajkne bo v soboto 13. t. m. ob 1/5. popoldne iz kapelice Zavištica sv. Jožefa na pokopališče k Božjemu grobu v stepanju vasi.
Ljubljana, 11. oktobra 1945.
Zalujoči: FRAN, sin; STEFKA in MARIJA, hčerki, ter sorodstvo

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem naznanjamo, da bomo v petek 12. oktobra 1945 prepeljali truplo našega nenadomestljivega sina, brata, svaka in strica

JOZETA POTOKARJA

PARTIZANA, POVELJNIKA N. M. V. LEVSTIKOVI BRIGADI
Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo 14. oktobra 1945 ob 15. popoldne iz gasilskega doma v Škofljici na pokopališče v Šmarju.
Lanišče, Ljubljana, Pestojska, Maribor, Velike Lašče, 10. X. 1945.
Zalujoči: FRANCO, oče; LOJZE, FRANC, IVAN, bratje; MILKA, FRANČKA, in ostalo sorodstvo in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da bomo prepeljali zemeljske ostanke naše zlate, nad vse ljubljene hčerke, sestrice in nečakinje

PINTAR SLAVICE

PARTIZANKE
ter bo pogreb z žal. iz kapelice sv. Andreja, v petek 12. oktobra ob 4. popoldne na pokopališče k Sv. Križu.
V neizmerni boli nas tolaži zavest, da je darovala svoje mlado življenje za boljše bodočnost naše domovine ter da počiva v svobodni slovenski zemlji.
Ljubljana, Novo mesto, 12. oktobra 1945.
Globoko zalujoči: ANGELA PINTAR, mati; OLGA, sestra; ERNEST, bratec, in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem naznanjamo, da bomo v petek 12. oktobra 1945 prepeljali truplo našega nenadomestljivega sina, brata, svaka in strica

JOZETA POTOKARJA

PARTIZANA, POVELJNIKA N. M. V. LEVSTIKOVI BRIGADI
Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo 14. oktobra 1945 ob 15. popoldne iz gasilskega doma v Škofljici na pokopališče v Šmarju.
Lanišče, Ljubljana, Pestojska, Maribor, Velike Lašče, 10. X. 1945.
Zalujoči: FRANCO, oče; LOJZE, FRANC, IVAN, bratje; MILKA, FRANČKA, in ostalo sorodstvo in ostalo sorodstvo

Mali oglasi

JAVNA BORZA DELA LJUBLJANA - DELAVSKI DOM

Službo dobi: 5 hišpcev večje številke delavcev za sekanje drv...

SLUŽBE iščejo

VRTNAR popravilničar 46 let star išče službo za takojšnji pozneje v vili...

SLUŽBO dobe

KNJIGOVODSKI STROKOVNJAK vsaj z srednjoločko trgovsko izobrazbo...

ZASLUŽEK

SPREJMEMO V DELO vse vrste pletenja. Naslov ogl. odd. Slovenskega poročevalca.

PRODAJA

MOSKI ZIMSKI PLAŠČ obleko, ženski črn kostum prodam. Na ogled pri krojaču...

SKORNJE št. 41 prodam. Naslov v oglaš. odd. Slov. poročevalca. 12.812-3

MOSKO OBLEKO prodam. Metelkova 5/1. levo. 12.990-5

PANJE KUPI Belek. Mur. Sobota. 12.961-6. KOMPLETNO ZBIROKO ali posamezne partije...

HISO v LJUBLJANI s vrtnom in trg. lokalom, prtilično, zamenjam za hišo v Mariboru...

SMUCARKEI izdelujem koničaste hlače in vseh vrst smučarske garniture...

SLUŽBO iščejo

VRTNAR popravilničar 46 let star išče službo za takojšnji pozneje v vili...

SKORNJE št. 41 prodam. Naslov v oglaš. odd. Slov. poročevalca. 12.812-3

MOSKO OBLEKO prodam. Metelkova 5/1. levo. 12.990-5

PANJE KUPI Belek. Mur. Sobota. 12.961-6. KOMPLETNO ZBIROKO ali posamezne partije...

HISO v LJUBLJANI s vrtnom in trg. lokalom, prtilično, zamenjam za hišo v Mariboru...

SMUCARKEI izdelujem koničaste hlače in vseh vrst smučarske garniture...